Дисертації, захищені у спеціалізованих вчених радах Національного фармацевтичного університету у 2022–2026 рр.

Анотований бібліографічний покажчик

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА НФаУ

До 105-річчя з дня заснування
Національного фармацевтичного університету та
Наукової бібліотеки НФаУ

Дисертації, захищені у спеціалізованих вчених радах Національного фармацевтичного університету в 2022–2026 рр.

Анотований бібліографічний покажчик

За редакцією проф. О. А. Рубан

Харків
2026

УДК 014(043.5)
Д 48

За редакцією проф. О. А. Рубан

Укладачі: Н. Б. Гавриш, І. А. Щетініна

Дисертації, захищені у спеціалізованих вчених радах Національного фармацевтичного університету в 2022–2026 рр. : анот. бібліогр. покажч. / уклад.: Н. Б. Гавриш, І. А. Щетініна ; за ред. О. А. Рубан ; Національний фармацевтичний університет, Наукова бібліотека. – Харків : НФаУ, 2026. – 128 с.

Анотований бібліографічний покажчик містить відомості про дисертації, захищені у спеціалізованих вчених радах Національного фармацевтичного університету у 2022–2026 роках. Бібліографічні записи систематизовано у хронологічному порядку за роками захисту, що дає змогу простежити основні напрями та динаміку науково-дослідної діяльності НФаУ в зазначений період. У виданні застосовано наскрізну нумерацію бібліографічних записів.

Бібліографічні відомості подано мовою оригіналу та оформлено відповідно до вимог ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». Кожний бібліографічний запис доповнено анотацією, яка стисло розкриває зміст дисертаційного дослідження, його наукову новизну та практичне значення.

Для зручності пошуку та використання інформації видання доповнено допоміжними покажчиками: іменним покажчиком здобувачів, покажчиком наукових керівників і консультантів, покажчиком за спеціальностями та покажчиком назв дисертацій.

Видання адресоване науковим і науково-педагогічним працівникам, аспірантам, здобувачам вищої освіти, фахівцям фармацевтичної галузі, а також усім, хто цікавиться науковою діяльністю Національного фармацевтичного університету та сучасними напрямами розвитку фармацевтичної науки.

УДК 014(043.5)

©НФаУ, 2026

ЗМІСТ

Передмова.....5
Дисертації, захищені у спеціалізованих вчених радах НФаУ в 2022 році.....6
Дисертації, захищені у спеціалізованих вчених радах НФаУ в 2023 році.....21
Дисертації, захищені у спеціалізованих вчених радах НФаУ в 2024 році.....54
Дисертації, захищені у спеціалізованих вчених радах НФаУ в 2025 році.....74
Дисертації, захищені у спеціалізованих вчених радах НФаУ в 2026 році.....102
Іменний покажчик здобувачів.....115
Іменний покажчик наукових керівників і консультантів.....118
Покажчик за спеціальностями.....120
Покажчик назв дисертацій.....123

ПЕРЕДМОВА

2026 рік є особливим для Національного фармацевтичного університету та його Наукової бібліотеки – вони відзначають 105 років своєї історії. Понад століття НФаУ розвиває фармацевтичну освіту і науку, формує наукові школи, готує покоління фахівців і дослідників, а Наукова бібліотека супроводжує цей шлях, зберігаючи інтелектуальну спадщину Університету та забезпечуючи інформаційну підтримку освітньої й наукової діяльності.

До ювілею підготовлено анотований бібліографічний покажчик «Дисертації, захищені у спеціалізованих вчених радах Національного фармацевтичного університету в 2022–2026 роках». Видання репрезентує один із важливих напрямів наукової діяльності НФаУ – підготовку та атестацію наукових кадрів – і водночас продовжує багаторічну традицію Наукової бібліотеки з документування, систематизації та представлення наукового доробку Університету.

До покажчика увійшли відомості про дисертаційні дослідження, захищені у спеціалізованих вчених радах НФаУ упродовж 2022–2026 років. Бібліографічні записи доповнено анотаціями, що розкривають зміст, наукову новизну та практичне значення робіт. Представлені дослідження відображають широкий спектр сучасної фармацевтичної науки – фармакогнозію, фармацевтичну хімію, технологію лікарських засобів, фармакологію, організацію та економіку фармації, соціальну фармацію, стандартизацію і контроль якості лікарських засобів та інші напрями.

Особливої ваги набуває те, що значна частина цих досліджень виконувалася і захищалася в умовах воєнного стану. Попри надзвичайно складні обставини, наукова діяльність Університету не припинилася.

Цей покажчик покликаний представити наукові здобутки НФаУ одного з найскладніших періодів його новітньої історії та зберегти їх для майбутніх поколінь.

ДИСЕРТАЦІЇ, ЗАХИЩЕНІ У СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ВЧЕНИХ РАДАХ НАЦІОНАЛЬНОГО ФАРМАЦЕВТИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В 2022 РОЦІ

1. Алрікабі Абдулразак Яссір. Фармакогностичне вивчення рейнутрії сахалінської (Reynoutria sachalinensis (F. Schmidt) Nakai) : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник І. О. Журавель ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2022. 167 с.

Анотація

У дисертаційній роботі комплексно досліджено різні органи рейнутрії сахалінської з метою обґрунтування їх використання для створення лікарських рослинних засобів антимікробної та антиоксидантної дії. Встановлено особливості хімічного складу рослини, визначено основні групи біологічно активних речовин і доведено, що листя є найбільш перспективним видом лікарської рослинної сировини завдяки високому вмісту фенольних сполук та інших цінних компонентів.

Для листя рейнутрії сахалінської визначено діагностичні ознаки, показники якості та оптимізовано умови одержання сухого екстракту. Проведено його фітохімічне дослідження, розроблено проєкти методик контролю якості рослинної сировини та екстракту відповідно до вимог Державної Фармакопеї України.

Встановлено, що сухий екстракт листя рейнутрії сахалінської проявляє виражені антимікробні та антиоксидантні властивості, що підтверджує перспективність його використання як основи для створення нових лікарських засобів рослинного походження. Практичне значення роботи підтверджено розробленням технології одержання сухого екстракту, проєктів нормативної документації та патентом України на корисну модель.

2. Бекетова Маргарита Сергіївна. Науково-практичне обгрунтування соціально-фармацевтичної складової паліативної допомоги дітям : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник І. В. Кубарєва ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2022. 239 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена науковому обґрунтуванню соціально-фармацевтичної складової паліативної допомоги дітям та розробці рекомендацій щодо удосконалення фармацевтичного забезпечення дітей віком до 7 років із церебральними паралічами та іншими паралітичними синдромами.

Доведено актуальність удосконалення системи паліативної допомоги цій категорії пацієнтів на основі аналізу захворюваності, інвалідності, смертності та потреб у паліативній допомозі. Проведено комплексне дослідження організаційних, нормативно-правових, соціальних, клініко-фармацевтичних і фармакоекономічних аспектів надання паліативної допомоги дітям, визначено основні проблеми фармацевтичного забезпечення та обґрунтовано напрями їх вирішення.

Оцінено сучасний стан фармакотерапії, доступності лікарських засобів, професійної підготовки фармацевтичних працівників і сформовано пропозиції щодо їх удосконалення, зокрема розроблено проєкт електронного інформаційно-навчального ресурсу «Palliapharm» та рекомендації щодо розширення ролі фармацевта у складі міждисциплінарної команди.

За результатами дослідження розроблено сучасну модель соціально-фармацевтичної складової паліативної допомоги дітям, визначено пріоритетні напрями оптимізації фармацевтичного забезпечення та сформульовано практичні рекомендації щодо підвищення доступності й раціональності фармакотерапії. Отримані результати можуть бути використані для вдосконалення системи паліативної допомоги дітям,

розвитку клінічної фармації, нормативно-правового забезпечення та професійної підготовки фармацевтичних працівників.

3. Бурбан Оксана Іванівна. Розробка складу і технології комбінованого гелю для терапії променевих уражень шкіри : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник Л. І. Вишневська ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2022. 194 с.

Анотація

У першому розділі дисертаційної роботи узагальнено дані наукової літератури щодо етіології, патогенезу та сучасних підходів до фармакотерапії запальних і променевих уражень шкіри. Обґрунтовано перспективність застосування лікарських засобів рослинного походження та вибір очитка великого трави соку, кверцетину, олій обліпихи крушиноподібної, шипшини собачої та звіробою продірявленого як активних фармацевтичних інгредієнтів комбінованого гелю.

У другому розділі визначено методологічні підходи до фармацевтичної розробки комбінованого гелю, охарактеризовано активні та допоміжні речовини, наведено комплекс фізико-хімічних, фармакотехнологічних, реологічних і мікробіологічних методів дослідження.

У третьому розділі розроблено технологію одержання соку очитка великого трави як біостимулювальної субстанції та екстракту з вичавок. Встановлено оптимальні технологічні параметри їх одержання, стабілізації та основні показники якості, що забезпечує комплексне використання рослинної сировини.

У четвертому розділі теоретично та експериментально обґрунтовано склад і технологію комбінованого гелю «Біоседум плюс» для терапії запальних і променевих уражень шкіри. Визначено раціональний склад препарату, технологічні параметри його виробництва та критичні параметри процесу. Розроблено методики ідентифікації та кількісного визначення основних

біологічно активних речовин, підтверджено відповідність препарату вимогам ДФУ за основними показниками якості та мікробіологічною чистотою. Встановлено стабільність препарату протягом терміну зберігання. Доклінічними дослідженнями доведено його протизапальну, ранозагоювальну, репаративну активність і біологічну безпечність.

Наукова новизна роботи полягає у створенні та стандартизації вітчизняної субстанції природного походження — соку очитка великого трави, а також у розробленні й експериментальному обґрунтуванні складу та технології комбінованого гелю «Біоседум плюс». Комплексом фізико-хімічних, фармакотехнологічних, біофармацевтичних, мікробіологічних і фармакологічних досліджень підтверджено його якість, стабільність, безпечність та специфічну активність.

За результатами роботи отримано патент України на корисну модель № UA 151369 «Спосіб одержання комбінованого лікарського засобу для місцевого застосування в терапії променевих, запальних ушкоджень шкіри», розроблено проєкти технологічного регламенту та методів контролю якості на гель «Біоседум плюс». Результати досліджень упроваджено в науково-дослідну та освітню діяльність закладів вищої освіти фармацевтичного профілю.

4. Гаврилов Ігнат Олександрович. Експериментальне дослідження психотропних властивостей нового нонапептиду – фрагмента нейропептиду Y : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник С. Ю. Штриголь ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2022. 179 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена експериментальному обґрунтуванню застосування інтраназального нонапептиду NP9 — модифікованого С-кінцевого фрагмента нейропептиду Y — як перспективного засобу для корекції когнітивних, тривожних і депресивних розладів. У дослідженні вперше

встановлено, що NP9 проявляє виражені анксіолітичні, ноотропні та актопротекторні властивості, а також помірну антидепресивну активність без розвитку седативного ефекту. Пептид покращував процеси навчання і пам'яті, підвищував когнітивну продуктивність у стресових умовах та сприяв згасанню негативних спогадів після психоемоційного стресу. Визначено ефективні дози, низьку токсичність сполуки, можливі механізми її дії та безпечність застосування.

Отримані результати обґрунтовують перспективність NP9 як основи для створення нового інтраназального лікарського засобу для лікування тривожних, когнітивних і депресивних розладів. Наукову новизну підтверджено патентами України, а результати дослідження впроваджено в освітній процес закладів вищої медичної освіти.

5. Лебедь Сергій Олександрович. Удосконалення сучасних підходів до протидії та боротьби з обігом фальсифікованих лікарських засобів в Україні : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник А. С. Немченко ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2022. 283 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена науково-методичному обґрунтуванню сучасних підходів до удосконалення системи протидії та боротьби з обігом фальсифікованих лікарських засобів в Україні. Проведено комплексний аналіз міжнародного досвіду, вітчизняної нормативно-правової бази, діяльності регуляторних і правоохоронних органів, а також сучасного стану поширення фальсифікованих лікарських засобів.

Досліджено основні чинники, що впливають на ефективність протидії фальсифікації лікарських засобів, визначено проблеми законодавчого, організаційного та інформаційного забезпечення, а також оцінено рівень міжвідомчої та міжнародної співпраці. На підставі результатів аналізу й анкетування фармацевтичних, медичних працівників і населення встановлено

пріоритетні напрями удосконалення державної політики у сфері протидії обігу фальсифікованих лікарських засобів.

Обґрунтовано необхідність гармонізації національного законодавства з міжнародними вимогами, розвитку сучасних інформаційних систем простежуваності лікарських засобів, посилення міжнародної взаємодії, удосконалення державного контролю та професійної підготовки фахівців. Розроблено концептуальну модель протидії розповсюдженню та боротьби з фальсифікацією лікарських засобів, що може бути використана як науково-методична основа для формування державної політики у цій сфері.

Практичне значення роботи полягає у розробленні методичних рекомендацій, впровадженні результатів дослідження в діяльність органів державного контролю, аптечних закладів і закладів вищої освіти, що сприятиме підвищенню ефективності протидії обігу фальсифікованих лікарських засобів та захисту громадського здоров'я.

6. Маслов Олександр Юрійович. Фітохімічне вивчення та стандартизація лікарських засобів антиоксидантної дії з листя зеленого чаю : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник С. В. Колісник ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2022. 199 с.

Анотація

У дисертаційній роботі наведено результати експериментального вирішення наукової задачі, що полягає у фітохімічному дослідженні листя зеленого чаю, розробленні та валідації методів аналізу лікарських засобів і дієтичних добавок на його основі, а також їх стандартизації.

Обґрунтовано застосування потенціометричного методу для визначення антиоксидантної активності, оптимізовано умови аналізу та розроблено підхід до врахування впливу концентрації етанолу на результати визначення. Розроблено й валідовано методики визначення антиоксидантної активності

епігалокатехін-3-О-галату та сумарної антиоксидантної активності екстрактів зеленого чаю.

Проведено комплексне фітохімічне дослідження листя зеленого чаю із застосуванням сучасних методів аналізу. Встановлено якісний і кількісний склад основних біологічно активних речовин, визначено домінуючі фенольні сполуки, катехіни, флавоноїди, фенольні й органічні кислоти, кофеїн та інші компоненти. Розроблено і валідовано методику визначення суми органічних кислот.

Виконано стандартизацію листя зеленого чаю відповідно до вимог Європейської фармакопеї та проведено оцінку дієтичних добавок на основі його екстракту. Розроблено спектрофотометричну методику визначення вмісту катехінів і підтверджено відповідність більшості досліджених зразків чинним фармакопейним вимогам.

Визначено антиоксидантну активність листя, настоїв, настоянок і дієтичних добавок зеленого чаю. Встановлено оптимальні умови екстрагування біологічно активних речовин, показано, що 60 % етанол забезпечує найефективніше вилучення катехінів, а між вмістом фенольних сполук та антиоксидантною активністю існує високий рівень кореляції.

Розроблено параметри стандартизації рідкого екстракту листя зеленого чаю, підготовлено проєкт методики контролю якості, обґрунтовано технологію одержання гранул на його основі та визначено показники їх якості. Проведено стандартизацію дієтичної добавки «Кахінол» відповідно до вимог Державної Фармакопеї України, зокрема за показником антиоксидантної активності.

7. Міщенко Марія Віталіївна. Експериментальне дослідження нових похідних тіазолідину як потенційних протисудомних препаратів : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник С. Ю. Штриголь ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2022. 243 с.

Анотація

Анотований бібліографічний покажчик

Дослідження присвячене експериментальному обґрунтуванню перспективності нових похідних тіазолідину як потенційних антиконвульсантів для вдосконалення фармакотерапії епілепсії та інших судомних станів. Проведено фармакологічний скринінг 33 нових сполук, серед яких визначено сполуку-лідера 5-[(Z)-(4-нітробензиліден)]-2-(тіазол-2-іліміно)-4-тіазолідинон (Les-6222).

Встановлено, що Les-6222 проявляє виражену антиконвульсантну активність на моделях гострих і хронічних судом, не поступаючись або наближаючись за ефективністю до препаратів порівняння на окремих моделях. Показано широкий спектр її протисудомної дії, що свідчить про участь кількох нейромедіаторних механізмів у реалізації фармакологічного ефекту.

Визначено оптимальну ефективну дозу сполуки та встановлено її сприятливий профіль безпеки. Les-6222 не спричиняє негативного впливу на рухову активність, координацію, пам'ять, емоційний стан і м'язовий тонус експериментальних тварин, характеризується низькою гострою токсичністю та належить до практично нетоксичних речовин.

Встановлено, що сполука поряд із протисудомною активністю виявляє нейропротекторні, протизапальні та антиоксидантні властивості, а також підвищує фізичну витривалість тварин. Нейрохімічними дослідженнями показано її здатність знижувати рівень глутамату, модулювати активність ферментів циклооксигеназного шляху, зменшувати прояви оксидативного стресу та стабілізувати функціональний стан нейрональних мембран, що може бути важливими механізмами реалізації антиконвульсантної дії.

Отримані результати експериментально обґрунтовують перспективність подальшої розробки нового антиконвульсантного препарату на основі сполуки Les-6222. Практичне значення роботи підтверджено патентами України, інформаційним листом МОЗ України та впровадженням результатів дослідження в науково-педагогічний процес закладів вищої медичної освіти.

8. Погодіна Лала Іншаллахівна. Фармакогностичне дослідження хвилівнику звичайного (Aristolochia clematitis, L.) : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник В. С. Кисличенко ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2022. 157 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена комплексному фітохімічному дослідженню трави та коренів хвилівнику звичайного, розробленню лікарських засобів на їх основі, фармакологічному скринінгу, а також обґрунтуванню параметрів стандартизації рослинної сировини та перспективного рослинного екстракту.

Проведено комплексне фітохімічне вивчення сировини, заготовленої у фазах бутонізації та цвітіння. Встановлено якісний і кількісний склад основних груп біологічно активних речовин, зокрема полісахаридів, амінокислот, алкалоїдів, аристолохієвих кислот, органічних і жирних кислот, фенольних сполук, пігментів та мінеральних елементів. Визначено особливості їх накопичення залежно від органа рослини та фази вегетації, що стало підґрунтям для вибору оптимальної лікарської рослинної сировини.

Виконано стандартизацію трави хвилівнику звичайного відповідно до вимог Державної Фармакопеї України та запропоновано показники якості, методи ідентифікації та кількісного визначення маркерних біологічно активних речовин.

Одержано серію густих екстрактів із використанням різних екстрагентів і проведено їх фармакологічний скринінг. Встановлено, що найбільш перспективним є густий екстракт із трави хвилівнику звичайного, заготовленої у фазі цвітіння, отриманий 70 % етанолом, який характеризується вираженою антимікробною активністю. Для цього екстракту розроблено параметри стандартизації та обґрунтовано його використання як активного фармацевтичного інгредієнта.

На основі перспективного екстракту розроблено склад і технологію гелю та мазі з антимікробною активністю. Практичним результатом роботи стали проєкти методик контролю якості на траву хвилівнику звичайного та її густий екстракт, патент України на корисну модель, а також упровадження результатів дослідження в науково-дослідну та освітню діяльність.

9. Соловйова Аліна Володимирівна. Розробка складу та технології комплексного засобу з пробіотиком для лікування дерматологічних захворювань : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник О. С. Калюжная ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2022. 207 с.

Анотація

Дисертація присвячена розробці складу та технології нового комплексного дерматологічного засобу з пробіотиком «Пробіоскін» у формі емульгелю для лікування інфекційно-запальних захворювань шкіри, а також проведенню досліджень із його стандартизації, оцінки біологічної активності та розробки нормативної документації.

Актуальність роботи обумовлена зростанням поширеності дерматологічних захворювань і важливою роллю мікробіому шкіри у підтриманні її захисних функцій. Порушення мікробіоценозу шкіри сприяє розвитку запальних та інфекційних процесів, а застосування традиційних антимікробних і протизапальних засобів не завжди забезпечує ефективне та стійке лікування. В Україні відсутні лікарські засоби для нашкірного застосування з живими пробіотичними культурами, що визначило актуальність створення нового препарату.

У роботі обґрунтовано використання лактобактерій як активного компонента препарату, здатного відновлювати мікробіом шкіри та проявляти антагоністичну активність щодо патогенних мікроорганізмів. На основі проведених досліджень розроблено склад емульгелю «Пробіоскін», до якого входять живі лактобактерії, декспантенол, молочна кислота та

допоміжні речовини. Визначено оптимальні концентрації активних компонентів: лактобактерій — 1×10⁹ КУО/г, декспантенолу — 4 %, молочної кислоти — 0,8 %. Обґрунтовано вибір олійної фази, стабілізаторів та гелеутворювача Aristoflex AVC, який забезпечує необхідні структурно-механічні та споживчі властивості препарату.

Розроблено технологію виробництва емульгелю «Пробіоскін», визначено критичні параметри технологічного процесу, показники якості та методи контролю. Створено методики ідентифікації та кількісного визначення діючих компонентів, проведено їх валідацію. Встановлено відповідність препарату вимогам щодо мікробіологічної чистоти та доведено його стабільність протягом 12 місяців зберігання в умовах холодильника.

За результатами біологічних досліджень встановлено, що емульгель «Пробіоскін» має виражену пробіотичну та антимікробну активність, обумовлену життєздатністю лактобактерій та дією їх метаболітів у поєднанні з молочною кислотою. Препарат проявляє помірну протизапальну активність, не виявляє токсичної дії та за ефективністю не поступається препаратам порівняння.

Розроблено проєкти технологічного регламенту та методів контролю якості, проведено їх апробацію у виробничих умовах. Результати досліджень захищено патентом України на корисну модель та впроваджено в освітній процес закладів вищої фармацевтичної освіти України.

10. Ткачук Оксана Миколаївна. Дослідження з оптимізації застосування лікарської рослинної сировини у виготовленні лікарських засобів : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник Л. І. Вишневська ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2022. 209 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена науковому обґрунтуванню та розробці лікарських препаратів на основі плодів фенхелю звичайного для застосування

при функціональних порушеннях шлунково-кишкового тракту, а також дослідженню їх фармакотехнологічних, фізико-хімічних, біофармацевтичних, мікробіологічних і фармакологічних властивостей.

Актуальність роботи зумовлена поширеністю функціональних розладів ШКТ, потребою у створенні ефективних препаратів рослинного походження та необхідністю поглиблення технологічних досліджень лікарської рослинної сировини фенхелю звичайного. Проведено аналіз сучасного стану фармакотерапії зазначених захворювань, асортименту лікарських засобів і дієтичних добавок, що підтвердив перспективність розробки оригінальних препаратів на основі фенхелю.

У роботі визначено комплекс технологічних характеристик плодів фенхелю звичайного, оптимізовано процес отримання лікарських форм та обґрунтовано параметри їх виробництва. Досліджено вплив ступеня подрібнення сировини, способу та часу екстрагування на вихід біологічно активних речовин. Встановлено оптимальні умови одержання водних витягів із фенхелю та обґрунтовано склад і технологію препарату «Фенелмет, фільтр-пакети».

Проведено дослідження фізико-хімічних, фармакотехнологічних і мікробіологічних властивостей розробленого препарату. Встановлено його відповідність вимогам нормативної документації, розроблено проєкт методів контролю якості та доведено стабільність препарату протягом 2 років зберігання при температурі не вище 25 °С.

На основі сухого екстракту плодів фенхелю розроблено склад і технологію твердих желатинових капсул «Фенелмет». Обґрунтовано вибір допоміжних речовин, визначено критичні параметри технологічного процесу та розроблено проєкт технологічного регламенту. Експериментально підтверджено якість, мікробіологічну чистоту та стабільність препарату протягом встановленого терміну придатності.

Доклінічними дослідженнями підтверджено біологічну безпечність та специфічну активність розроблених препаратів. Результати досліджень використані для створення нормативної документації, апробовані в умовах аптечного та виробничого виготовлення, а також впроваджені у науково-навчальну діяльність закладів вищої освіти фармацевтичного профілю України.

11 Чайка Наталія Борисівна. Фітохімічне вивчення листя мучниці звичайної та створення на їх основі нових лікарських засобів : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник О. М. Кошовий ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2022. 228 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена фітохімічному дослідженню листя мучниці звичайної, розробці технології одержання стандартизованих сухих екстрактів та оцінці їх фармакологічної активності.

Досліджено хімічний склад сировини, ідентифіковано основні групи біологічно активних речовин і визначено оптимальні умови їх екстрагування. Розроблено технологічні підходи до отримання стандартизованих сухих екстрактів, у тому числі модифікованих амінокислотами.

У доклінічних дослідженнях встановлено безпечність і виражену діуретичну, протизапальну, антимікробну, гіпоглікемічну та гіполіпідемічну активність розроблених екстрактів, найбільшою мірою – модифікованих окремими амінокислотами.

Обґрунтовано підходи до стандартизації екстрактів, визначено показники їх якості та розроблено проєкти методів контролю якості. Отримані результати підтверджують перспективність використання листя мучниці звичайної як джерела для створення нових стандартизованих лікарських засобів із комплексною фармакологічною дією.

12. Яковлєва Олена Юріївна. Науково-практичні підходи до формування моделі бренду освітньої послуги фармацевтичного закладу вищої освіти : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник А. В. Волкова ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2022. 292 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена розробленню науково-практичних підходів до формування та управління брендом освітньої послуги закладу вищої освіти фармацевтичного спрямування в умовах глобалізації та розвитку міжнародної інтеграції.

У роботі узагальнено теоретико-методичні засади брендингу освітніх послуг, уточнено сутність бренду та брендингу освітньої фармацевтичної послуги, визначено основні чинники, що впливають на формування й розвиток бренду закладу вищої освіти. Досліджено сучасні підходи до створення, позиціонування та просування бренду, а також роль маркетингових комунікацій у підвищенні його конкурентоспроможності.

На основі дослідження сприйняття бренду цільовими аудиторіями розроблено моделі позиціонування, ідентичності та управління брендом освітньої послуги фармацевтичного закладу вищої освіти, алгоритм його динамічного розвитку, систему оцінювання ефективності бренду та методичні підходи до оцінювання ризиків його розвитку.

Практична цінність одержаних результатів полягає у формуванні комплексного підходу до управління брендом закладу вищої освіти фармацевтичного спрямування, що сприяє підвищенню його конкурентоспроможності, привабливості для вступників, зміцненню довіри роботодавців та ефективному позиціонуванню на ринку освітніх послуг.

ДИСЕРТАЦІЇ, ЗАХИЩЕНІ У СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ВЧЕНИХ РАДАХ НАЦІОНАЛЬНОГО ФАРМАЦЕВТИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В 2023 РОЦІ

13. Андрієнко Наталія Володимирівна. Науково-практичні підходи до удосконалення системи управління трудовим колективом аптечного закладу : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник Р. В. Сагайдак-Нікітюк ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2023. 283 с.

Анотація

Дисертаційну роботу присвячено удосконаленню управління трудовим колективом аптечного закладу та формуванню сприятливого соціально-психологічного клімату (СПК) в умовах пандемії COVID-19 і воєнного стану. Узагальнено теоретичні засади управління персоналом, уточнено сутність і чинники формування СПК, а також доведено його вплив на ефективність діяльності та якість фармацевтичної допомоги. Проведено комплексне дослідження стану СПК в аптечних закладах, визначено ключові фактори мікро- та макросередовища, що на нього впливають, та встановлено взаємозв'язок між рівнем згуртованості, конфліктністю, стилем управління і результативністю роботи персоналу.

Виявлено причини мобінгу та розроблено заходи його профілактики й подолання. Запропоновано комплексну методику оцінювання СПК на основі соціометричного аналізу, оцінки мікроклімату та соціомапінгу, а також модель організаційно-психологічного супроводу управління персоналом, що включає навчання, тренінги та системний моніторинг. Розроблено підходи до моніторингу та підвищення СПК, а також економіко-математичні моделі, які підтверджують його вплив на соціальну задоволеність персоналу, споживчу задоволеність і результати діяльності аптечного закладу. Обґрунтовано, що

впровадження запропонованих заходів підвищує соціальну та економічну ефективність аптечних закладів і їх стійкість у кризових умовах.

14. Артемова Катерина Олегівна. Обґрунтування доцільності застосування сухого екстракту з пагонів верби сахалінської в якості венотропного засобу : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник Л. М. Малоштан, О. С. Кухтенко ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2023. 180 с.

Анотація

У дисертації наведено теоретичне та експериментальне обґрунтування перспективності використання сухого екстракту пагонів верби сахалінської як основи для створення нового вітчизняного флеботропного препарату для лікування захворювань вен нижніх кінцівок.

Актуальність роботи зумовлена значною поширеністю варикозної хвороби та її ускладнень, зокрема тромбофлебіту, що потребує пошуку ефективних і безпечних лікарських засобів із комплексною фармакологічною дією. Об'єктом дослідження був стандартизований сухий екстракт пагонів верби сахалінської, що містить біологічно активні сполуки (флавоноїди, саліцилові похідні, гідроксикоричні кислоти та полісахариди).

У ході фармакологічних досліджень встановлено, що екстракт проявляє антикоагулянтну, мембраностабілізувальну, аналгетичну та протизапальну активність. За результатами скринінгових досліджень визначено умовно-терапевтичну дозу 30 мг/кг, яка забезпечувала найбільш виражений фармакологічний ефект.

Подальші експериментальні дослідження на моделях венозного застою та тромбофлебіту підтвердили виражені флебопротекторні властивості екстракту. Його застосування сприяло зменшенню набряку, пригніченню тромбоутворення, нормалізації показників коагуляційного гемостазу, зниженню агрегації тромбоцитів та перевершувало або не поступалося за окремими показниками препаратам порівняння.

Токсикологічні дослідження показали, що сухий екстракт пагонів верби сахалінської належить до практично нетоксичних речовин (V клас токсичності) та не виявляє ульцерогенної дії в терапевтичних і підвищених дозах.

Отримані результати свідчать про перспективність подальшого доклінічного та клінічного вивчення сухого екстракту пагонів верби сахалінської з метою створення на його основі нового оригінального вітчизняного флеботропного лікарського засобу.

15. Бовсуновська Юлія Василівна. Стандартизація підходів до синтезу субстанції Еноксапарину натрію : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник В. А. Георгіянц ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2023. 160 с.

Анотація

Дисертація присвячена оптимізації технології синтезу субстанції Еноксапарин натрію та дослідженню факторів, що визначають її структурну подібність до оригінальних препаратів Clexane® та Lovenox®. Робота виконана з урахуванням сучасних вимог до підтвердження симілярності генеричних низькомолекулярних гепаринів і принципів «зеленої» хімії.

На основі аналізу літературних даних обґрунтовано вибір технології синтезу, визначено критичні стадії процесу та сучасні методи структурного аналізу, зокрема високоефективну рідинну хроматографію, ЯМР-спектроскопію та методи визначення молекулярно-масового розподілу.

У ході експериментальних досліджень встановлено, що час витримки на проміжних стадіях синтезу не має істотного впливу на якість напівпродуктів, що дозволило скоротити тривалість технологічного процесу. Водночас доведено, що на стадії деполімеризації критичними параметрами є температура, кількість лугу та час реакції, які визначають молекулярно-масові характеристики й композиційний склад Еноксапарину натрію. Оптимізація цих параметрів забезпечила отримання субстанції, максимально наближеної за структурними характеристиками до оригінального препарату.

Показано, що склад розчинників на стадії очищення істотно впливає на розподіл олігосахаридних фракцій та молекулярно-масовий профіль субстанції. Визначено оптимальні умови очищення, які забезпечують відповідність сучасним фармакопейним вимогам і високий ступінь структурної подібності до референтного препарату.

У роботі також реалізовано низку підходів «зеленої» хімії, зокрема скорочення тривалості окремих технологічних стадій, зниження температурних режимів та впровадження регенерації органічних розчинників, що дозволило суттєво зменшити екологічне навантаження виробництва.

Оптимізована технологія синтезу успішно апробована в промислових умовах АТ «Фармак», а результати досліджень впроваджені у виробничу практику та освітній процес закладів вищої освіти України.

16. Борко Єлизавета Андріївна. Розробка складу та технології супозиторіїв ректальних з діосміном та гесперидином : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник І. В. Ковалевська ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2023. 273 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена теоретичному та експериментальному обґрунтуванню складу, технології, методів контролю якості та фармакологічному дослідженню нових ректальних супозиторіїв із діосміном, гесперидином і бензокаїном для лікування захворювань аноректальної зони.

На підставі аналізу сучасних літературних даних та фармацевтичного ринку обґрунтовано доцільність створення комбінованого вітчизняного препарату, що поєднує венотонічну, протизапальну та місцевоанестезувальну дію. Запропоновано алгоритм фармацевтичної розробки препарату та визначено критичні параметри технологічного процесу.

У результаті комплексу фізико-хімічних, біофармацевтичних і фармакотехнологічних досліджень розроблено дифільну супозиторну основу

матричного типу, оптимізовано її кількісний склад із застосуванням методів математичного планування, визначено оптимальні допоміжні речовини, емульгатори та консерванти, що забезпечують рівномірний розподіл активних фармацевтичних інгредієнтів, належні структурно-механічні властивості й стабільність лікарської форми.

Розроблено та валідовано методики якісного і кількісного визначення діосміну, гесперидину та бензокаїну, сформовано специфікацію на препарат «Андігес», встановлено його стабільність і термін придатності 2 роки за температури зберігання не вище 25 °С. Обґрунтовано технологію промислового виробництва препарату.

Фармакологічними дослідженнями доведено виражену протизапальну, флебопротекторну та капілярозміцнювальну активність розроблених супозиторіїв. Визначено оптимальну терапевтичну дозу, встановлено достовірне зменшення проявів запалення, судинної проникності та венозного застою, підтверджене біохімічними й гістологічними дослідженнями. За окремими показниками ефективність препарату перевищувала препарат порівняння. Доведено відсутність гострої токсичності у досліджуваних дозах.

Практичним результатом роботи стало створення нового комбінованого лікарського засобу «Андігес», технологія якого захищена патентом України. Результати дослідження впроваджені у науково-освітній процес закладів вищої освіти та можуть бути використані для подальшого впровадження препарату у фармацевтичне виробництво.

17. Веля Марія Іванівна. Розробка складу і технології м'якої лікарської форми з екстрактом маруни дівочої : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник О. А. Рубан ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2023. 197 с.

Анотація

Дисертаційну роботу присвячено теоретичному та експериментальному обґрунтуванню складу, технології й методів контролю якості нового м'якого

лікарського засобу у формі емульгелю з густим екстрактом маруни дівочої для лікування захворювань опорно-рухового апарату.

У роботі проаналізовано сучасні підходи до лікування опорно-рухового болю, визначено переваги топічної терапії та обґрунтовано перспективність використання рослинних препаратів, зокрема екстракту маруни дівочої, як джерела протизапальної та аналгетичної дії.

На основі принципів Quality by Design розроблено методологію створення лікарського засобу, досліджено фізико-хімічні властивості активного фармацевтичного інгредієнта, проведено вибір оптимальної основи, допоміжних речовин і технологічних параметрів виготовлення емульгелю. За результатами комплексних фізико-хімічних, реологічних, текстурних, біофармацевтичних і мікробіологічних досліджень обґрунтовано оптимальний склад препарату під умовною назвою «Танацель».

Розроблено технологічну схему виробництва емульгелю, методики ідентифікації та кількісного визначення біологічно активних речовин, виконано їх валідацію, а також встановлено показники якості й термін придатності препарату, який становить 27 місяців.

Експериментальними дослідженнями підтверджено виражену протизапальну та аналгетичну активність емульгелю з 3 % густого екстракту маруни дівочої, що не поступалася препарату порівняння. Також доведено його низьку токсичність, відповідність вимогам мікробіологічної чистоти та стабільність протягом усього терміну зберігання.

Отримані результати свідчать про наукову та практичну доцільність розробленого емульгелю як перспективного вітчизняного лікарського засобу для місцевого лікування захворювань опорно-рухового апарату.

18. Дейнека Аліна Сергіївна. Фармакогностичне вивчення целозії гребінчастої (Celosia cristata (L.) Kuntze) : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник І. О.

Журавель ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2023. 198 с.

Анотація

У дисертаційній роботі виконано комплексне фармакогностичне дослідження різних видів сировини целозії гребінчастої (листя, квіток, стебел і коренів), обґрунтовано вибір перспективних видів сировини та розроблено підходи до їх стандартизації. З використанням сучасних фізико-хімічних методів встановлено якісний і кількісний склад основних груп біологічно активних речовин, а також мінеральних елементів у досліджуваних зразках. Показано, що листя характеризується найбільшим різноманіттям біологічно активних сполук, тоді як квітки містять підвищені рівні флавоноїдів і стероїдних сполук.

Проведено морфолого-анатомічні дослідження та визначено діагностичні ознаки сировини, а також основні показники її якості відповідно до вимог стандартизації. Оптимізовано технологію одержання густого екстракту квіток із використанням математичного планування експерименту та встановлено оптимальні умови екстракції.

Досліджено склад отриманого екстракту, який характеризується високим вмістом поліфенолів і флавоноїдів та відповідає вимогам щодо вмісту важких металів. Виявлено його виражену протимікробну активність щодо грампозитивних, грамнегативних бактерій і дріжджоподібних грибів.

На основі результатів розроблено проєкти методик контролю якості лікарської рослинної сировини та екстракту, а наукову новизну підтверджено патентом України на корисну модель.

19. Ель Кайал Вассім Мохамад. Синтез, фізико-хімічні та фармакологічні властивості арил-(алкіл)амідів (2,4-діоксо-/2-тіо-4-оксо)-хіназолін-3-іл)оцтових кислот : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник Г. І. Северіна ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2023. 190 с.

Анотація

У дисертації вирішено задачу пошуку нових потенційних протисудомних засобів серед похідних хіназолін-4(3H)-ону. Обґрунтовано доцільність структурної модифікації цього гетероциклу та розроблено підхід до дизайну сполук із використанням in silico моделювання та експериментального фармакологічного скринінгу.

Синтезовано низку алкіл-, аліл- та арилацетамідних похідних хіназолін-2,4-діону і хіназолін-2-тіоксо-4-ону, встановлено їх структуру сучасними фізико-хімічними методами. За результатами молекулярного докінгу відібрано перспективні сполуки для біологічних випробувань.

Фармакологічний скринінг показав перевагу похідних хіназолін-2,4-діону за протисудомною активністю порівняно з тіоаналогами. Виявлено чотири активні сполуки, серед яких провідною стала похідна з 2,4-дихлорофенільним замісником, що перевищувала за окремими показниками натрію вальпроат і характеризувалася низькою токсичністю та відсутністю нейротоксичності.

Комплексні in vivo та in silico дослідження свідчать про залучення ГАМК-, глутамат-, аденозин- та гліцинергічних механізмів дії. Встановлено залежність «структура–активність», зокрема втрату активності при заміщенні у положенні 1 хіназолінового ядра.

Отримані результати підтверджують перспективність подальшого дослідження сполуки-лідера як потенційної основи для створення нового протисудомного лікарського засобу.

20. Журенко Вікторія Віталіївна. Розробка методології впровадження системи екологічного менеджменту на вітчизняних фармацевтичних підприємствах : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник В. О. Лебединець ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2023. 247 с.

Анотація

Анотований бібліографічний покажчик

Дисертаційна робота присвячена розробленню теоретико-методологічних і практичних засад формування та розвитку систем екологічного менеджменту на фармацевтичних підприємствах України з урахуванням євроінтеграційних вимог, міжнародних стандартів і умов воєнного стану.

Визначено ключові внутрішні (ресурси, управління, політика, компетентність персоналу) та зовнішні (нормативні вимоги, міжнародні тенденції, стейкхолдери) чинники, що впливають на ефективність таких систем, а також основні бар'єри їх впровадження. Обґрунтовано зростання екологічних і виробничих ризиків унаслідок воєнного стану та необхідність адаптації систем екологічного менеджменту до кризових умов.

Розроблено методологічні підходи до впровадження систем екологічного менеджменту відповідно до ISO 14001:2015 та EMAS, що охоплюють управління екологічними аспектами й ризиками, організацію процесів, документування, внутрішній аудит, моніторинг і постійне вдосконалення на основі циклу PDCA.

Запропоновано процесну модель системи, методичні інструменти її реалізації та оцінювання, а також типові документи й ресурсне забезпечення.

Практичне значення полягає у розробленні рекомендацій для впровадження та вдосконалення систем екологічного менеджменту на фармацевтичних підприємствах і використанні результатів у освітньому процесі.

21. Зеленські Вікторія Олексіївна. Фармакогностичне вивчення матіоли дворогої (Matthiola bicornis (Sibth. & Sm.) DC.) : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник І. О. Журавель ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2023. 169 с.

Анотація

Дисертаційну роботу присвячено комплексному фітохімічному дослідженню різних видів сировини матіоли дворогої сортів Вечірній аромат і Цариця ночі, обґрунтуванню вибору перспективної рослинної сировини для створення лікарських засобів, дослідженню її антимікробної активності та розробленню підходів до стандартизації.

Проведено комплексний аналіз хімічного складу сировини із застосуванням сучасних методів дослідження. Встановлено наявність широкого спектра біологічно активних речовин, визначено їх кількісний вміст і встановлено, що найбільш перспективною сировиною є обмолочена трава, яка характеризується високим вмістом фенольних сполук та інших цінних компонентів. Для неї визначено діагностичні ознаки та запропоновано показники стандартизації відповідно до вимог Державної Фармакопеї України.

Одержано низку екстрактів, серед яких найвищу антимікробну активність продемонстрував 70 % етанольний екстракт. Для нього розроблено показники стандартизації та створено гелеву лікарську форму, яка виявила виражену активність щодо грампозитивних і грамнегативних бактерій та грибів роду Candida.

Наукова новизна роботи полягає у першому комплексному порівняльному дослідженні різних видів сировини матіоли дворогої двох сортів, обґрунтуванні вибору перспективної сировини, розробленні підходів до стандартизації екстракту та створенні гелевої лікарської форми з антимікробною активністю. Практичне значення полягає у розробленні проєктів методів контролю якості рослинної сировини та екстракту, підготовці рекомендацій з їх ідентифікації та впровадженні результатів дослідження у наукову й освітню діяльність.

22. Зоценко Людмила Олексіївна. Фармацевтичне вивчення представників роду Elsholtzia : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник В. С. Кисличенко ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2023. 254 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена комплексному фармакогностичному дослідженню представників роду Elsholtzia — ельшольції війчастої (Elsholtzia ciliata (Thunb.) Hyl.) та ельшольції Стаунтона (Elsholtzia stauntonii Benth.), вивченню їхнього хімічного складу, розробці лікарських рослинних засобів на основі цієї сировини та їх стандартизації.

За допомогою сучасних хімічних, хроматографічних, спектральних і мікроскопічних методів досліджено якісний та кількісний склад біологічно активних речовин різних видів сировини обох рослин. Встановлено наявність амінокислот, вуглеводів, органічних і фенольних кислот, флавоноїдів, катехінів, антоціанів, танінів, ліпофільних сполук, фітостеролів, жирних кислот, летких компонентів, макро- та мікроелементів. Визначено особливості їх накопичення у різних органах рослин, встановлено сполуки-маркери та оптимальні умови екстрагування окремих груп біологічно активних речовин.

Проведено морфолого-анатомічне дослідження сировини, визначено комплекс діагностичних ознак, що дозволяють надійно ідентифікувати досліджувані види. Встановлено показники якості та технологічні характеристики сировини, необхідні для її стандартизації.

Науково обґрунтовано та розроблено способи одержання сухих екстрактів трави ельшольції війчастої та ельшольції Стаунтона. Для отриманих екстрактів визначено хімічний склад, кількісний вміст основних груп біологічно активних речовин, досліджено гостру токсичність і фармакологічні властивості. Встановлено, що обидва екстракти є практично нетоксичними та проявляють помірну антимікробну, протигрибкову, протизапальну, аналгетичну й анксіолітичну активність.

Практичним результатом роботи стали розроблення проєктів методик контролю якості для лікарської рослинної сировини та сухих екстрактів, а також патентування способів стандартизації сировини й одержання

рослинних екстрактів. Результати дослідження впроваджено у науково-дослідну та освітню діяльність закладів вищої освіти України.

23. Зудова Євгенія Юріївна. Теоретичне та фітохімічне обґрунтування створення антигіпертензивного збору : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник О. П. Хворост ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2023. 205 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена фармакогностичному дослідженню лікарської рослинної сировини, перспективної для застосування у комплексній терапії артеріальної гіпертензії, розробці рослинного збору «Антигіпертензин» та настойки на його основі, а також їх стандартизації.

На підставі аналізу літературних джерел і сучасних підходів до фітотерапії артеріальної гіпертензії обґрунтовано склад збору, до якого включено траву астрагалу шерстистоквіткового, листя і квітки глоду, листя м'яти перцевої, пуп'янки софори японської та корінь лопуха великого.

Проведено комплексне фармакогностичне дослідження сировини та збору, що включало товарознавчий, морфолого-анатомічний і фітохімічний аналізи. Встановлено діагностичні ознаки компонентів збору, досліджено їх якісний і кількісний склад, зокрема органічних і жирних кислот, амінокислот, вуглеводів, фенольних сполук, флавоноїдів, летких компонентів та елементний склад. Визначено основні групи біологічно активних речовин і запропоновано критерії їх стандартизації.

Уперше визначено технологічні параметри трави астрагалу шерстистоквіткового та збору «Антигіпертензин», оптимізовано умови екстрагування й розроблено технологію одержання настойки. Для препарату встановлено показники якості та критерії стандартизації.

Експериментально підтверджено антиоксидантні та антимікробні властивості досліджуваних витяжок. Отримані результати стали підґрунтям

для розроблення проєктів методів контролю якості на траву астрагалу шерстистоквіткового, рослинний збір «Антигіпертензин» і настойку «Антигіпертензин».

24. Зупанець Ігор Володимирович. Розробка технології таблеток з парацетамолом комбінованого складу : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник О. А. Рубан ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2023. 217 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена обґрунтуванню складу, технології виготовлення та методів контролю якості комбінованого лікарського засобу у формі таблеток, що розпадаються у ротовій порожнині, на основі парацетамолу та N-ацетил-D-глюкозаміну для лікування хронічного болю.

У роботі проаналізовано сучасні підходи до терапії хронічного болю та обґрунтовано доцільність запропонованої комбінації, спрямованої на підвищення аналгетичної ефективності та зниження гепатотоксичності. Досліджено фізико-хімічні й технологічні властивості компонентів, оптимізовано склад і розроблено технологію виробництва таблеток методом вологої грануляції з визначенням критичних параметрів процесу. Створено та валідовано методики контролю якості активних речовин.

Проведені біофармацевтичні, токсикологічні та стабілізаційні дослідження підтвердили покращення біодоступності, наявність потенційного гепатопротекторного ефекту N-ацетил-D-глюкозаміну та стабільність препарату протягом 27 місяців зберігання. За результатами роботи отримано патент України та впроваджено результати у навчальний процес закладів вищої освіти України й Казахстану.

25. Іосипенко Олена Олександрівна. Фармакогностичне вивчення кабачків (Cucurbita pepo subsp. pepo L.) : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник В. С. Кисличенко ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2023. 200 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена комплексному фармакогностичному, фітохімічному та технологічному дослідженню листя кабачків трьох сортів з метою обґрунтування перспективної лікарської рослинної сировини, створення густого екстракту та розроблення підходів до стандартизації сировини й лікарського засобу.

Встановлено якісний і кількісний склад основних біологічно активних речовин листя кабачків, визначено особливості їх накопичення залежно від сорту та підтверджено відповідність показників безпеки вимогам Державної Фармакопеї України. Проведено макро- і мікроскопічне дослідження сировини, визначено її діагностичні ознаки та показники якості.

За результатами комплексних досліджень перспективною лікарською рослинною сировиною обрано листя білоплодних кабачків. Оптимізовано умови одержання густого екстракту, досліджено його хімічний склад, визначено показники якості та запропоновано критерії стандартизації.

Встановлено, що густий екстракт є практично нетоксичним і проявляє помірну антимікробну активність. Наукову новизну підтверджено патентом України на корисну модель. Результати дослідження стали основою для розроблення проєктів методик контролю якості лікарської рослинної сировини та густого екстракту, а також впроваджені у наукову й освітню діяльність закладів вищої освіти України.

26. Кириченко Інна Володимирівна. Експериментальне дослідження фармакологічних властивостей екстракту з трави маруни дівочої : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник О. Я. Міщенко ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2023. 172 с.

Анотація

У дисертації наведено результати дослідження фармакологічних властивостей густих екстрактів трави маруни дівочої (Tanacetum parthenium

L.). За результатами порівняльного скринінгу для подальших досліджень обрано густий водно-спиртовий екстракт, який характеризувався найвищим вмістом біологічно активних фенольних сполук.

Встановлено, що екстракт проявляє виражені аналгетичні та протизапальні властивості, ефективно пригнічує розвиток гострого й хронічного запалення, нормалізує біохімічні та імунологічні показники, а за ефективністю не поступається референтним препаратам у низці експериментальних моделей.

Токсикологічні дослідження засвідчили його практичну нетоксичність, відсутність негативного впливу на слизову оболонку та секреторну функцію шлунка, а також наявність гастропротективних властивостей.

Отримані результати обґрунтовують перспективність використання густого водно-спиртового екстракту трави маруни дівочої як рослинної субстанції для створення нових лікарських засобів з аналгетичною та протизапальною дією.

27. Котов Семен Андрійович. Аналітичне забезпечення фармацевтичної розробки рослинного засобу антиалергічної дії : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник Т. М. Гонтова ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2023. 233 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена актуальному напряму сучасної фармацевтичної науки – аналітичному забезпеченню фармацевтичної розробки комбінованого рослинного лікарського засобу для лікування алергічних захворювань, що супроводжуються імунною дисфункцією.

У роботі проведено комплексні фітохімічні, фармакогностичні, аналітичні, технологічні та фармакологічні дослідження лікарської рослинної сировини, що входить до складу комбінованого засобу. За їх результатами

розроблено сучасні методики контролю якості трави череди, підготовлено проєкти відповідних національних монографій Державної фармакопеї України, валідовано методики ідентифікації та кількісного визначення основних груп біологічно активних речовин.

Вивчено компонентний склад різних видів череди, встановлено діагностичні маркери та запропоновано підходи до контролю домішок. Досліджено кореляційні зв'язки між вмістом біологічно активних речовин і фармакологічною активністю рослинних композицій, що підтвердило перспективність обраної комбінації для комплексної терапії алергічних захворювань.

Опрацьовано технологію одержання комбінованого рослинного засобу у різних лікарських формах, оптимізовано умови екстрагування та визначено критичні технологічні параметри процесу. Розроблено методики стандартизації й контролю якості на всіх етапах виробництва, а також проєкти методів контролю якості для рослинного чаю, сухого екстракту та капсул.

Фітохімічними дослідженнями встановлено вміст основних груп біологічно активних речовин у розроблених лікарських формах. Проведені доклінічні дослідження продемонстрували виражену антиоксидантну та протиалергічну активність комбінованого екстракту, яка за окремими показниками була співставною або перевищувала ефективність препаратів порівняння.

Наукову новизну роботи підтверджено патентом України на корисну модель та патентом України на винахід. Отримані результати мають вагоме теоретичне і практичне значення для фармацевтичної розробки, стандартизації та впровадження нових комбінованих рослинних лікарських засобів.

28. Леонтієв Богдан Станіславович. Фармакогностичне вивчення плодів калини звичайної як перспективного джерела лікарської рослинної сировини :

дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник О. П. Хворост ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2023. 195 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена комплексному фармакогностичному дослідженню плодів калини звичайної, розробленню технології одержання густого екстракту та підходів до його стандартизації.

Проведено морфолого-анатомічне, товарознавче та фітохімічне дослідження лікарської рослинної сировини із застосуванням сучасних фізико-хімічних методів аналізу. Визначено діагностичні ознаки, встановлено якісний і кількісний склад біологічно активних речовин, запропоновано показники стандартизації та вперше виявлено неогесперидин у плодах калини звичайної.

Обґрунтовано оптимальні умови екстрагування, розроблено технологію одержання густого екстракту та визначено його показники якості, методи ідентифікації й кількісного визначення біологічно активних речовин. Підтверджено відповідність екстракту вимогам щодо безпечності та якості.

У дослідженнях in vitro встановлено антимікробну й антиоксидантну активність густого екстракту. Практичне значення роботи підтверджено патентом України, розробленням монографії Державної Фармакопеї України «Калини плоди» та проєкту монографії «Екстракт густий плодів калини звичайної», а також упровадженням результатів у наукову та освітню діяльність.

29. Матар Мазен Фаез. Дослідження антидіабетичної дії екстрактів мучниці звичайної (arctostaphylos uva-ursi) з додаванням амінокислот : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник Г. Б. Кравченко ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2023. 176 с.

Анотація

Анотований бібліографічний покажчик

Дисертаційна робота присвячена експериментальному обґрунтуванню перспективності нових сухих екстрактів із листя мучниці звичайної (Arctostaphylos uva-ursi), модифікованих амінокислотами, як потенційних засобів для корекції інсулінорезистентності та комплексної терапії цукрового діабету 2 типу.

У результаті досліджень встановлено, що найбільш виражену гіпоглікемічну активність серед базових екстрактів мав 50 % спиртовий поліфенольний екстракт, на основі якого створено серію модифікованих екстрактів. Найбільш перспективними виявилися екстракти, модифіковані аргініном і цистеїном, які на експериментальних моделях інсулінорезистентності продемонстрували комплексну антидіабетичну дію, що проявлялася гіпоглікемічною, антиоксидантною, гепатопротекторною, ліпотропною та панкреопротекторною активністю. При цьому екстракт з аргініном характеризувався більш вираженим гіпоглікемічним і панкреопротекторним ефектами, а екстракт із цистеїном — антиоксидантною та ліпотропною активністю.

Отримані результати підтверджують перспективність використання модифікованих поліфенольних екстрактів листя мучниці звичайної як основи для створення нових лікарських засобів із комплексною антидіабетичною дією. За матеріалами дослідження отримано два патенти України на винахід і два патенти України на корисну модель, а результати роботи впроваджено в освітній процес закладів вищої освіти медичного та фармацевтичного профілю.

30. Мацюк Оксана Дмитрівна. Дослідження з розробки складу та технології лікарських препаратів на основі екстрактів в умовах аптек : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник Л. І. Вишневська ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2023. 304 с.

Анотація

Анотований бібліографічний покажчик

Дисертаційну роботу присвячено науковому обґрунтуванню, розробленню, стандартизації та впровадженню технологій отримання багатокомпонентних рослинних екстрактів в умовах аптеки, а також створенню на їх основі оригінальних лікарських засобів для лікування хейліту та галітозу.

На основі аналізу сучасних літературних джерел і фармацевтичного ринку України обґрунтовано перспективність використання лікарської рослинної сировини, насамперед коренів лопуха великого, для створення нових фітопрепаратів. Визначено доцільність застосування багатокомпонентних рослинних композицій, що забезпечують комплексну протизапальну, антимікробну, антиоксидантну та регенеративну дію.

Теоретично й експериментально обґрунтовано склад двох фітокомпозицій, оптимізовано умови їх екстракції, розроблено технології одержання сумарних водних екстрактів та встановлено показники їх стандартизації відповідно до сучасних вимог контролю якості.

На основі отриманих екстрактів розроблено склад, технологію та методики контролю якості емульсійної мазі «Фітолунг» для лікування хейліту та ополіскувача порожнини рота «Фітогал» для лікування галітозу. Проведено комплекс фармакотехнологічних, фізико-хімічних, реологічних, біофармацевтичних, мікробіологічних і біологічних досліджень, що підтвердили їх раціональний склад, належні технологічні властивості, антимікробну активність, безпечність і стабільність протягом двох років зберігання.

Розроблено специфікації, методики стандартизації, технологічні інструкції, проєкти технологічних регламентів і методів контролю якості для обох лікарських засобів. Проведено валідацію технологічних процесів виготовлення в умовах аптеки, а лабораторні технології успішно апробовано в аптечних закладах з екстемпоральним виробництвом.

За результатами досліджень подано заявку на патент України щодо складу емульсійної мазі на основі фітокомплексу для лікування хейлітів. Основні

результати роботи впроваджено в науково-дослідну та навчальну діяльність закладів вищої фармацевтичної освіти України.

31. Нестерук Тетяна Миколаївна. Розробка складу, технології і дослідження лікувальних олівців з олійним екстрактом фітокомпозиції антимікробної, протизапальної та репаративної дії : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник Н. П. Половко ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2023. 191 с.

Анотація

Дисертаційну роботу присвячено науковому обґрунтуванню складу, технології, стандартизації та контролю якості олійного екстракту лікарської рослинної сировини й оригінального лікарського препарату у формі медичного олівця на жировосковій основі для профілактики та лікування інфекційно-запальних уражень губ.

На підставі аналізу літературних джерел і фармацевтичного ринку обґрунтовано склад комбінованого препарату, розроблено технологію одержання олійного екстракту «Олеофіт», визначено оптимальні умови його виробництва та показники якості, мікробіологічної чистоти, стабільності й терміну придатності.

Експериментально обґрунтовано склад і технологію медичного олівця «Манго-олеофіт», розроблено методи контролю якості та нормативно-технологічну документацію. Встановлено відповідність препарату фізико-хімічним, фармакотехнологічним і мікробіологічним вимогам, підтверджено його стабільність протягом двох років зберігання, широкий спектр антимікробної дії та виражену ранозагоювальну активність.

Отримані результати свідчать про перспективність застосування розробленого препарату для профілактики й лікування інфекційно-запальних захворювань губ. Основні результати дослідження впроваджено в освітній процес закладів вищої освіти фармацевтичного профілю України.

32. Олєйнікова Наталія Вікторівна. Наукове обґрунтування соціально-економічних підходів до вдосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник Ю. В. Корж ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2023. 265 с.

Анотація

У дисертаційній роботі науково обґрунтовано соціально-економічні підходи до удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію в умовах реформування системи охорони здоров'я України. Проведено комплексний аналіз медико-соціальних, нормативно-правових, клінічних, фармакоекономічних та організаційних аспектів лікарського забезпечення пацієнтів, досліджено сучасний стан фармацевтичного ринку протиепілептичних лікарських засобів, їх доступність і раціональність застосування.

На основі отриманих результатів визначено основні проблеми організації фармацевтичної допомоги та запропоновано науково обґрунтовані напрями її удосконалення, спрямовані на підвищення доступності, ефективності й якості фармакотерапії та оптимізацію використання ресурсів системи охорони здоров'я. Результати дослідження впроваджено у практичну діяльність закладів охорони здоров'я та освітній процес закладів вищої медичної і фармацевтичної освіти.

33. Підгайна Валентина Віталіївна. Експериментальне обгрунтування використання крему на основі верби білої та цинку для профілактики та лікування алергодерматозів : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник Л. М. Малоштан, О. С. Кухтенко ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2023. 185 с.

Анотація

У дисертаційній роботі наведено результати експериментального дослідження нового комбінованого крему «Пірисалікс», розробленого на основі екстракту кори верби білої та цинку піритіонату, для лікування алергодерматозів. Актуальність роботи зумовлена високою поширеністю алергічних захворювань шкіри, потребою у створенні ефективних, безпечних лікарських засобів рослинного походження та обмеженим асортиментом таких препаратів на фармацевтичному ринку України.

Комплекс доклінічних досліджень охоплював вивчення протизапальної, протиалергічної, ранозагоювальної, антибактеріальної, імунотропної активності та безпечності крему. Встановлено, що «Пірисалікс» проявляє виражену протизапальну дію на різних моделях гострого запалення, перевищуючи або не поступаючись препарату порівняння, прискорює загоєння ран, характеризується фотопротекторними властивостями та виявляє антибактеріальну активність щодо грампозитивних і грамнегативних мікроорганізмів.

На моделях алергічного та неалергічного контактного дерматиту доведено високу терапевтичну ефективність крему, що проявлялася зменшенням клінічних проявів запалення, нормалізацією гематологічних та імунологічних показників, покращенням гістологічного стану шкіри без пригнічення фагоцитарної активності. Токсикологічні дослідження засвідчили, що препарат належить до малотоксичних речовин, не чинить місцевоподразнювальної, сенсибілізувальної та шкірно-резорбтивної дії.

Отримані результати свідчать про перспективність крему «Пірисалікс» як безпечного та ефективного засобу для подальшого доклінічного і клінічного вивчення з метою впровадження у медичну практику для лікування алергічних захворювань шкіри.

34. Поліщук Юлія Миколаївна. Фармакогностичне дослідження ліхнісу корончатого (Lychnis coronaria (L.) Murray ex Desr.) : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник

Н. Є. Бурда ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2023. 145 с.

Анотація

Дисертація присвячена комплексному фітохімічному, фармакогностичному та фармакологічному дослідженню різних видів сировини ліхнісу корончатого з метою визначення їх хімічного складу, стандартизації та оцінки біологічної активності.

У роботі проаналізовано літературні дані щодо роду Lychnis та обґрунтовано актуальність дослідження. Застосовано сучасні хроматографічні, спектроскопічні та спектрофотометричні методи для встановлення основних груп біологічно активних речовин (вуглеводів, амінокислот, органічних кислот, фенольних сполук, ліпідів, стероїдів, терпенів і мінеральних компонентів). Показано, що найбільш перспективними видами сировини є трава та листя.

Розроблено підходи до стандартизації сировини, отримано густі екстракти та досліджено їх біологічну активність. Встановлено, що екстракти на основі 70% етанолу проявляють антиоксидантні, протизапальні та антимікробні властивості.

Наукова новизна полягає у комплексному вивченні різних морфологічних частин рослини, визначенні їх фітохімічного профілю та розробленні підходів до контролю якості. Практичне значення роботи пов'язане з підготовкою проєктів нормативної документації та впровадженням результатів у наукову діяльність.

35. Попова Тетяна Валеріївна. Розробка складу та технології гелю для лікування інсекторної алергії : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник Г. П. Кухтенко ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2023. 219 с.

Анотація

Дисертаційну роботу присвячено теоретичному та експериментальному обґрунтуванню складу, технології виготовлення, методик контролю якості, а також дослідженню ефективності й безпечності гелю з диметиндену малеатом і декспантенолом для лікування інсектної алергії.

У роботі проаналізовано сучасний стан фармакотерапії інсектної алергії та встановлено обмежений асортимент вітчизняних лікарських засобів для місцевого застосування, що обґрунтовує доцільність створення нового комбінованого препарату.

Науково обґрунтовано склад лікарського засобу, вибір активних і допоміжних речовин, лікарської форми та технології виготовлення. За результатами комплексу фізико-хімічних, реологічних, біофармацевтичних і мікробіологічних досліджень оптимізовано склад гелю, визначено раціональний гелеутворювач, розчинник діючої речовини та консервант, а також розроблено технологію виробництва препарату.

Розроблено та валідовано методики контролю якості гелю, зокрема методики ідентифікації та кількісного визначення діючих речовин і консерванта, досліджено стабільність препарату та встановлено термін його придатності.

Фармакологічними дослідженнями підтверджено виражену протизапальну й протиалергічну активність розробленого гелю, а токсикологічними дослідженнями — його безпечність. Отримані результати стали підставою для патентного захисту розробки, а проєкти нормативної документації та технологічного регламенту пройшли апробацію на фармацевтичному підприємстві. Окремі результати дослідження впроваджено в освітній процес закладів вищої освіти фармацевтичного та медичного профілю.

36. Посохова Ірина Юріївна. Фармакогностичне дослідження вітчизняних представників родини лаврові як перспективних джерел лікарської рослинної сировини : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація,

промислова фармація» / наук. керівник О. П. Хворост ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2023. 194 с.

Анотація

Дисертаційну роботу присвячено комплексному фармакогностичному дослідженню представників родини Лаврові, зокрема лавра благородного та персеї американської, з метою встановлення їх морфолого-анатомічних особливостей, вивчення хімічного складу, розробки підходів до стандартизації лікарської рослинної сировини та створення лікарського засобу на основі листя лавра благородного.

У результаті досліджень визначено діагностичні ознаки сировини, встановлено її компонентний склад і показники якості, розроблено параметри стандартизації та проєкти нормативної документації. Обґрунтовано технологію одержання густого екстракту з листя лавра благородного, визначено його показники якості та підтверджено антимікробну й антиоксидантну активність.

Наукову новизну роботи підтверджено патентом України на корисну модель. Отримані результати стали основою для розробки проєктів методів контролю якості лікарської рослинної сировини та густого екстракту, а також впроваджені у науково-дослідну й освітню діяльність закладів вищої освіти України.

37. Рудакова Ольга Володимирівна. Розробка та стандартизація комбінованого лікарського засобу для фармакологічної корекції алкогольної інтоксикації : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник Н. Ю. Бевз ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2023. 214 с.

Анотація

У дисертаційній роботі наведено теоретичне та експериментальне обґрунтування складу, технології виробництва і методів контролю якості

комбінованого лікарського засобу у формі шипучого порошку для фармакологічної корекції алкогольної інтоксикації.

Проаналізовано сучасні підходи до лікування алкогольної інтоксикації та встановлено відсутність на фармацевтичному ринку комбінованих препаратів із комплексною дією. Обґрунтовано вибір активних фармацевтичних інгредієнтів, допоміжних речовин і методів дослідження.

На основі результатів фізико-хімічних, фармакотехнологічних і фармакологічних досліджень оптимізовано склад препарату, розроблено ресурсозберігальну технологію його виробництва та визначено критичні параметри технологічного процесу. Експериментально підтверджено ефективність і доцільність запропонованого складу.

Розроблено й валідовано методики контролю якості відповідно до вимог Державної фармакопеї України, підтверджено стабільність препарату та його відповідність установленим показникам якості.

За результатами досліджень подано заявку на патент України на винахід і впроваджено результати роботи в навчальний процес закладів вищої освіти фармацевтичного та медичного профілю.

38. Саррай Дургхам Халід Абед. Фармакогностичне вивчення мірабілісу ялапа (Mirabilis yalapa L.) : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник І. О. Журавель ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2023. 175 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена фармакогностичному дослідженню листя, стебел і плодів мірабілісу ялапа сортів Іоланта та Ельвіра, розробці лікарського рослинного засобу та обґрунтуванню критеріїв стандартизації сировини й екстракту.

Комплексом сучасних фізико-хімічних методів встановлено якісний і кількісний склад основних груп біологічно активних речовин. Показано, що листя

містить найбільшу їх кількість і є найбільш перспективною сировиною, при цьому істотних відмінностей між досліджуваними сортами не виявлено.

Вивчено анатомічні особливості листя та визначено діагностичні ознаки для його ідентифікації. Розроблено технологію одержання густого екстракту з листя, досліджено його хімічний склад і запропоновано критерії стандартизації.

Встановлено, що екстракт проявляє виражену антимікробну активність щодо низки грампозитивних і грамнегативних бактерій та грибів, а також здатний пригнічувати формування резистентності Staphylococcus aureus.

Наукова новизна полягає у комплексному фітохімічному та фармакогностичному дослідженні мірабілісу ялапа, розробці технології екстракту та обґрунтуванні підходів до стандартизації. Отримані результати підтверджені патентом України та впроваджені в освітньо-наукову практику.

39. Семенець Антон Павлович. Молекулярне моделювання та синтез біологічно активних речовин ноотропної дії в ряду похідних 4-R-1-бензилпіролідин-2-ону : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник Л. О. Перехода ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2023. 170 с.

Анотація

Дисертаційну роботу присвячено пошуку нових біологічно активних сполук серед похідних 4-R-1-бензилпіролідин-2-ону та дослідженню їх ноотропних властивостей із використанням методів in silico та in vivo. На основі аналізу сучасних ноотропних засобів обґрунтовано доцільність створення нових похідних піролідону, розроблено ефективні підходи до їх синтезу та одержано 45 нових сполук, будову яких підтверджено сучасними фізико-хімічними методами.

Для синтезованих речовин проведено комп'ютерне моделювання взаємодії з перспективними біомішенями, а також прогнозування фармакокінетичних і токсикологічних характеристик, що засвідчило їх потенціал як біологічно активних сполук. Фармакологічні дослідження на моделі скополамін-індукованої амнезії виявили низку сполук із вираженою антиамнестичною активністю, одна з яких перевершила препарат порівняння — Пірацетам.

Отримані результати підтверджують перспективність похідних 1-бензилпіролідин-2-ону як потенційних ноотропних засобів і доцільність їх подальшого доклінічного дослідження.

40. Семенова Ксенія Миколаївна. Розробка складу та стандартизація технології комбінованого інєкційного препарату з гіалуроновою кислотою : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник М. С. Алмакаєв ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2023. 164 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена розробці складу, технології та методів контролю якості комбінованого ін'єкційного препарату на основі гіалуронату натрію у поєднанні з дигідрокверцетином і L-аргініном для застосування в медицині та косметології.

У роботі проаналізовано сучасний стан застосування ін'єкційних препаратів на основі гіалуронової кислоти та обґрунтовано доцільність створення комбінованих лікарських засобів. Розроблено та експериментально обґрунтовано оптимальний склад препарату з урахуванням сумісності компонентів, підібрано допоміжні речовини та встановлено ключові технологічні параметри.

Визначено технологію виробництва, включаючи критичні етапи процесу, умови фільтрації, стерилізації та первинного пакування. Розроблено та валідовано методи контролю якості, проведено дослідження стабільності та встановлено термін придатності 2 роки.

Наукова новизна полягає у створенні нового комбінованого ін'єкційного препарату «Хіаларікс», а також у науковому обґрунтуванні його складу, технології виробництва та системи контролю якості.

41. Симоненко Наталія Анатоліївна. Розробка складу та технології таблеток кардіопротекторної дії на основі пастернаку посівного трави екстракту густого : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник О. С. Шпичак ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2023. 279 с.

Анотація

Дисертація присвячена розробці складу, технології та методів контролю якості таблетованого лікарського засобу «Пастинокард» на основі густого екстракту трави пастернаку посівного з кардіопротекторною дією.

У роботі обґрунтовано доцільність використання екстракту пастернаку посівного як джерела біологічно активних сполук для створення рослинного кардіопротекторного препарату. Проведено комплекс фармацевтичних, фізико-хімічних, фармако-технологічних, мікробіологічних і доклінічних досліджень, за результатами яких розроблено оптимальний склад і технологію таблеток, встановлено показники їх якості та термін придатності.

Доклінічними дослідженнями підтверджено низьку токсичність і кардіопротекторну, антиоксидантну та протизапальну активність препарату. Отримані результати свідчать про перспективність таблеток «Пастинокард» як рослинного лікарського засобу для комплексної терапії серцево-судинних захворювань.

42. Танцура Євген Олександрович. Експериментальне дослідження ефективності протиепілептичних препаратів у лікуванні судом у мишей з корнеальним кіндінгом на тлі потенційної модуляції ферментів системи цитохрому Р450 : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник О. В. Філіпцова ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2023. 160 с.

Анотація

Робота присвячена вивченню впливу протиепілептичних препаратів (ПЕП) за умов модифікації активності ферментів системи цитохрому Р450 та аналізу фармакогенетичних особливостей фармакорезистентної епілепсії (ФРЕ) у дітей.

Дослідження включало експериментальну та клінічну частини. В експерименті на моделі кіндлінгу у мишей оцінювали ефективність ПЕП після індукції або інгібування CYP450. Встановлено, що модифікація ферментної системи суттєво впливає на протисудомну дію препаратів: індукція знижувала, а інгібування підвищувало їх ефективність, найбільш виражено для сультіаму та ламотриджину.

Клінічне дослідження 116 дітей із ФРЕ виявило високу частоту поліморфізмів генів CYP2C9, CYP2C19 та CYP3A4, пов'язаних зі зниженням метаболічної активності. Це асоціювалося з варіабельністю перебігу захворювання та зміною відповіді на терапію.

Отримані результати підтверджують ключову роль системи CYP450 у формуванні індивідуальної відповіді на ПЕП і обґрунтовують доцільність фармакогенетичного підходу до лікування ФРЕ у дітей.

43. Трутаєва Людмила Миколаївна. Вивчення гепатопротекторної дії полікомпонентного засобу Панкрео-Плант за умов патології печінки різного генезу : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник Н. А. Цубанова ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 22023. 194 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена експериментальному обґрунтуванню оптимізації лікування захворювань печінки різного генезу, включаючи коморбідний стан «метаболічний синдром – цукровий діабет 2 типу – лікарський гепатит».

Актуальність дослідження зумовлена високою поширеністю хронічних захворювань печінки, їх мультифакторною етіологією, частою коморбідністю та зростанням медикаментозного навантаження, що погіршує перебіг патології. Це визначає потребу у засобах із полімодальною гепатопротекторною дією.

У роботі досліджено комбінований рослинний засіб Панкрео-Плант, що містить комплекс лікарської рослинної сировини. В експериментальних моделях токсичного, ішемічного та коморбідного ураження печінки встановлено його виражену гепатопротекторну, антиоксидантну, протизапальну та мембраностабілізуючу дію.

44. Тутук Володимир Володимирович. Науково-методичні підходи до підвищення доступності фармацевтичної допомоги пацієнтам з рідкісними метаболічними захворюваннями : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник В. М. Назаркіна ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2023. 196 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена удосконаленню фармацевтичної допомоги пацієнтам із рідкісними метаболічними захворюваннями на основі оцінки медичних технологій (ОМТ) та фармакоекономічного аналізу.

У роботі узагальнено наукові підходи до застосування ОМТ в умовах рідкісних захворювань, визначено їхню медико-соціальну значущість і проаналізовано міжнародний досвід. Розроблено комплексну методологію дослідження із застосуванням клінічних, фармакоекономічних, статистичних і соціологічних методів.

Проведено оцінку доступності та забезпечення терапії фенілкетонурії та гіперфенілаланінемії, де основним методом лікування є довічна дієтотерапія зі спеціалізованими продуктами. Виявлено обмежену доступність інноваційних технологій і значні економічні бар'єри.

Проаналізовано ефективність, безпеку та економічну доцільність нутритивної терапії, включно з оцінкою витрат і впливу на бюджет. Обґрунтовано напрями вдосконалення складу продуктів лікувального харчування та організаційні аспекти забезпечення пацієнтів.

Запропоновано заходи для підвищення ефективності фармацевтичного забезпечення, зокрема розвиток референтних центрів, удосконалення закупівельних механізмів, розширення державних програм і підтримку локального виробництва.

Доведено, що ОМТ є ефективним інструментом формування раціональної політики забезпечення пацієнтів із рідкісними захворюваннями, а результати дослідження впроваджено в практику охорони здоров'я та освітній процес.

45. Ханіна Наталія Вадимівна. Науково-експериментальні підходи до визначення біодоступності важкорозчинних речовин на прикладі кверцетину : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник В. А. Георгіянц ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2023. 200 с.

Анотація

У дисертації розв'язано науково-практичну задачу оцінки біодоступності важкорозчинних речовин на прикладі кверцетину. Розроблено та апробовано підхід до тесту «Розчинення» відповідно до вимог ДФУ і настанов з біоеквівалентності, що дозволяє використовувати in vitro дослідження як альтернативу in vivo оцінці.

Систематизовано дані щодо розчинності кверцетину та обґрунтовано необхідність нових методів її визначення. Запропоновано методологію, що включає оптимізацію умов розчинення, аналітичні підходи (ВЕРХ-МС, ТОС) та математичне моделювання кінетики. Встановлено, що рівноважна концентрація досягається за 20–30 хв, а межа розчинності у водних середовищах при pH 7 становить 0,7–3,1 мкг/мл залежно від методу.

Підхід валідовано на препараті «Квертин», для якого показано високу кореляцію in vitro/in vivo (r = 0,9588). Також продемонстровано його застосовність для оцінки біоеквівалентності інших препаратів, при цьому встановлено залежність подібності профілів розчинення від pH середовища.

Отримані результати підтверджують придатність розробленої методології для оцінки біодоступності та біоеквівалентності лікарських засобів із низькою розчинністю діючих речовин.

46. Ярошенко Аліна Олександрівна. Розробка складу та технології таблеток кардіопротекторної та мембраностабілізувальної дії на основі калини звичайної плодів екстракту рідкого : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник О. С. Шпичак ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2023. 249 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена розробці фітопрепарату у формі таблеток на основі екстракту плодів калини звичайної (Viburnum opulus L.) з кардіопротекторною та мембраностабілізувальною дією.

Проаналізовано сучасні підходи до створення ангіопротекторних засобів і обґрунтовано доцільність використання екстракту калини та мезопористих силікагелів Syloid® FP як допоміжних речовин. Розроблено технологію одержання таблеток методом прямого пресування та проведено комплекс фармацевтико-технологічних, фізико-хімічних, мікробіологічних і доклінічних досліджень.

Встановлено відповідність препарату показникам якості, стабільності та мікробіологічної чистоти, обґрунтовано термін придатності. Доклінічні дослідження підтвердили низьку токсичність, антиоксидантну та кардіопротекторну активність, а також позитивний вплив на функціональний стан міокарда. Розроблений препарат «Вібурнікор» є перспективним засобом для подальшого впровадження як допоміжного у терапії серцево-судинних захворювань.

ДИСЕРТАЦІЇ, ЗАХИЩЕНІ У СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ВЧЕНИХ РАДАХ НАЦІОНАЛЬНОГО ФАРМАЦЕВТИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В 2024 РОЦІ

47. Аль Саяснех Мохаммад. Розробка складу та технології ректального лікарського засобу з густим екстрактом моркви посівної : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник О. А. Рубан ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2024. 207 с.

Анотація

Дисертаційну роботу присвячено теоретичному та експериментальному обґрунтуванню складу, технології, методів контролю якості й доклінічному дослідженню м'якого ректального лікарського засобу для лікування геморою.

На основі аналізу сучасних літературних даних обґрунтовано вибір активних фармацевтичних інгредієнтів, лікарської форми та допоміжних речовин. Відповідно до принципів фармацевтичної розробки розроблено оптимальний склад і технологію ректального крему, визначено критичні показники якості, методики їх контролю та підтверджено стабільність препарату.

Проведені фармацевтичні, технологічні та доклінічні дослідження підтвердили відповідність розробленого препарату встановленим вимогам якості, його фармакологічну активність і перспективність застосування для комплексного лікування геморою.

48. Белікова Анастасія Геннадіївна. Розробка методик одночасного визначення енісаміуму йодиду, тілорону дигідрохлориду та морфолінію тіазотату у навколишньому середовищі : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник Л. В. Сидоренко ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2024. 140 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена розробці, валідації та порівняльній оцінці методик одночасного визначення енісаміуму йодиду, тілорону дигідрохлориду та морфолінію тіазотату з урахуванням їх аналітичної ефективності, екологічності, економічності та придатності для аналізу об'єктів довкілля.

У роботі проаналізовано сучасні підходи до екологізації аналітичного контролю лікарських засобів, розроблено підхід до вибору оптимальної методики аналізу, створено та валідовано методики ВЕРХ і ГХ-ПІД для одночасного визначення досліджуваних субстанцій, а також проведено їх порівняльну оцінку за аналітичними, екологічними та економічними критеріями. Показано, що метод ГХ-ПІД є більш екологічним і економічно доцільним порівняно з ВЕРХ. Розроблену методику успішно застосовано для визначення досліджуваних речовин у ґрунті, що підтвердило її придатність для екологічного моніторингу.

49. Боднар Любов Анатоліївна. Дослідження з розробки самоемульгувальних композицій важкорозчинних лікарських речовин на прикладі симвастатину : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник Н. П. Половко ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2024. 194 с.

Анотація

Дисертація присвячена теоретичному та експериментальному обґрунтуванню складу самоемульгувальних систем доставки ліків для підвищення розчинності, біодоступності та терапевтичної ефективності важкорозчинних активних фармацевтичних інгредієнтів на прикладі симвастатину.

Проаналізовано сучасні підходи до підвищення розчинності важкорозчинних лікарських речовин, обґрунтовано вибір модельного активного фармацевтичного інгредієнта та доцільність застосування

самоемульгувальних систем доставки ліків. Розроблено методологію дослідження, обґрунтовано склад самоемульгувальних композицій, визначено оптимальні допоміжні речовини, підтверджено стабільність систем і відтворюваність технології їх виготовлення.

За результатами біофармацевтичних і фармакологічних досліджень встановлено, що розроблені самоемульгувальні системи забезпечують покращення вивільнення, біодоступності та терапевтичної ефективності симвастатину порівняно з референтним препаратом, а також характеризуються належним профілем безпечності.

Отримані результати підтверджують перспективність використання самоемульгувальних систем доставки ліків для створення нових ефективних лікарських засобів із важкорозчинними активними фармацевтичними інгредієнтами.

50. Бондаренко Ігор Сергійович. Фармакогностичне вивчення тимофіївки лучної (Phleum pratense L.) : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник В. С. Кисличенко ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2024. 143 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена комплексному фармакогностичному дослідженню трави та кореневищ тимофіївки лучної, вивченню їх хімічного складу, розробці підходів до стандартизації рослинної сировини та одержанню рідкого екстракту.

Проведено морфолого-анатомічні, фізико-хімічні та фітохімічні дослідження сировини із застосуванням сучасних методів аналізу. Встановлено якісний склад і кількісний вміст основних груп біологічно активних речовин, визначено оптимальні строки заготівлі сировини та обґрунтовано доцільність використання трави як перспективного джерела для створення лікарських засобів.

Розроблено показники якості та підходи до стандартизації сировини, визначено оптимальні умови екстрагування й одержано рідкий екстракт, який характеризується комплексом біологічно активних речовин, низькою токсичністю, протизапальною та помірною антимікробною активністю.

За результатами досліджень розроблено проєкти методик контролю якості трави тимофіївки лучної та її рідкого екстракту, а результати роботи впроваджено у науково-дослідну й освітню діяльність закладів вищої освіти України.

51. Боцула Ірина Валеріївна. Експериментальне дослідження нових похідних 1,2,3-триазоло-1,4-бензодіазепінів як потенційних протитривожних засобів : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник І. В. Кіреєв ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2024. 274 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена дослідженню фармакологічної активності нових похідних 1,2,3-триазоло-1,4-бензодіазепінів як перспективних анксіолітичних засобів.

За результатами молекулярного докінгу та комплексних досліджень безпечності in vitro встановлено високий афінітет синтезованих сполук до бензодіазепінового сайту ГАМК-рецептора, відсутність цитотоксичної, фототоксичної й генотоксичної дії та визначено сполуку-лідер МА-253.

Фармакологічні дослідження in vivo показали, що окремі похідні проявляють виражену анксіолітичну, антидепресивну й аналгетичну активність без істотного впливу на координацію рухів і м'язовий тонус. Для найбільш перспективних сполук розроблено системи доставки на основі електропрядених нановолокон, які підвищують їхню фармакологічну ефективність.

Поглиблене дослідження МА-253 підтвердило її високу ефективність і сприятливий профіль безпечності, включаючи відсутність розвитку толерантності та низьку токсичність.

У роботі також створено функціоналізовані композиції для напівтвердого екструзійного 3D-друку персоналізованих лікарських форм, а також розроблено способи одержання нових біологічно активних похідних 1,2,3-триазоло-1,4-бензодіазепінів, захищені патентами України.

52. Дембіцька Еліна Сергіївна. Дослідження антиалергічних та імуномодулюючих властивостей комбінованого рослинного засобу Десенфіт : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник Н. М. Кононенко ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2024. 197 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена дослідженню сучасних підходів до лікування алергічних захворювань та розробці нового комбінованого рослинного засобу Десенфіт на основі стандартизованих екстрактів череди, календули та глоду. Актуальність роботи зумовлена значним поширенням алергічної патології, обмеженнями застосування існуючих антигістамінних препаратів і потребою у створенні безпечних та ефективних лікарських засобів природного походження.

У роботі проведено комплекс доклінічних досліджень фармакологічної активності, безпечності та механізмів дії препарату Десенфіт. Встановлено, що засіб характеризується вираженими протиалергічними, протизапальними, імуномодулюючими, антиоксидантними та антитоксичними властивостями. За ефективністю на експериментальних моделях алергічних реакцій Десенфіт перевищував рослинний препарат порівняння Тесалін і в окремих дослідженнях наближався до дії дезлоратадину.

Доведено, що оптимальною для подальших досліджень є доза 30 мг/кг. За показниками гострої токсичності препарат належить до практично

нетоксичних речовин. Застосування Десенфіту сприяло зменшенню клінічних проявів анафілаксії та атопічного контактного дерматиту, нормалізації імунологічних показників, зниженню вираженості оксидативного стресу, покращенню морфофункціонального стану тканин і відновленню неспецифічної резистентності організму.

Отримані результати експериментально обґрунтовують перспективність подальшого вивчення Десенфіту як оригінального вітчизняного рослинного лікарського засобу для комплексної терапії алергічних захворювань.

53. Злагода Вікторія Сергійовна. Розробка складу та технології капсул для лікування захворювань серцево-судинної системи : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник Л. О. Бобрицька ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2024. 232 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена теоретичному та експериментальному обґрунтуванню складу, технології, методів контролю якості та економічної ефективності виробництва капсул для лікування серцево-судинних захворювань.

У роботі проаналізовано поширеність серцево-судинної патології, стан фармацевтичного ринку України та світу, а також тенденції розвитку капсульних лікарських форм і допоміжних речовин. Встановлено значну частку твердих лікарських форм на ринку та перспективність застосування капсул як сучасної та зручної лікарської форми, зокрема для підвищення біодоступності діючих речовин.

Розроблено методологічні підходи до створення капсульних препаратів із використанням фармацевтичних, фізико-хімічних, технологічних та економічних досліджень. Обґрунтовано вибір допоміжних речовин, що забезпечують оптимальні технологічні властивості капсульної маси та можливість прямого інкапсулювання.

У межах експериментальних досліджень створено капсульні лікарські форми з екстрактом раувольфії та триметазидином дигідрохлоридом. Встановлено вплив допоміжних речовин на покращення плинності, однорідності маси, розпадання та розчинення капсул. Розроблено та валідовано методи контролю якості, включаючи ідентифікацію та кількісне визначення діючих речовин, а також проведено дослідження стабільності та визначено умови зберігання.

Проведено маркетинговий аналіз ринку, який показав обмежену представленість окремих препаратів у формі капсул та доцільність їх розширення. Порівняльний економічний аналіз довів переваги технології прямого інкапсулювання, що забезпечує скорочення виробничих стадій, часу, енергозатрат і зниження собівартості продукції до 28–37 %.

Отримані результати підтверджують доцільність розробки капсульних лікарських форм для лікування серцево-судинних захворювань як ефективного, технологічно вигідного та економічно обґрунтованого напрямку фармацевтичного виробництва.

54. Ляденко Анна Василівна. Науково-практичні засади забезпечення доступності лікарських засобів для пацієнтів з розладами психіки за урядовими програмами в Україні : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник А. С. Немченко ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2024. 284 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена підвищенню доступності лікарських засобів для пацієнтів із психічними розладами в межах урядової програми «Доступні ліки», що є особливо актуальним в умовах зростання потреби в психіатричній допомозі в Україні.

Дослідження показало, що депресивні розлади є одними з найпоширеніших психічних захворювань і мають тенденцію до зростання у світі. Розширення програми реімбурсації у 2021 році підвищило доступність лікування, однак

залишаються проблеми моніторингу її ефективності та раціонального розподілу ресурсів.

У роботі проведено аналіз міжнародних і національних клінічних та формулярних переліків, який виявив розбіжності у підходах до фармакотерапії депресії та необхідність оновлення українських нормативних документів. Встановлено, що значна частина лікарських засобів представлена імпортною продукцією, а ринок характеризується зростанням цін і залежністю від зовнішніх постачальників.

Маркетинговий аналіз показав переважання імпортних антидепресантів, підвищення цін та обмежену цінову доступність, особливо для препаратів без вітчизняних аналогів. Виявлено зниження показників економічної доступності ліків у період 2022–2023 років.

Опитування лікарів, фармацевтів, виробників і пацієнтів засвідчило високу залученість до програми, але також виявило проблеми: часте призначення препаратів поза програмою, недостатню узгодженість між лікарями первинної та спеціалізованої ланки, поширеність співоплати та обмежене впровадження генеричної заміни.

Встановлено, що фактичне споживання лікарських засобів і лікарські призначення не завжди збігаються, що свідчить про необхідність системного моніторингу рецептурного обігу.

На основі отриманих результатів запропоновано концептуальну модель підвищення доступності лікарських засобів для пацієнтів із психічними розладами, що передбачає вдосконалення нормативної бази, розширення моніторингу та підвищення ефективності програми реімбурсації.

55. Маслій Юлія Сергіївна. Теоретичне та експериментальне обґрунтування складу і технології стоматологічних лікарських засобів у формі гелю та лікувальної жувальної гумки : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра фармацевт. наук : спец. 15.00.01 «Технологія ліків, організація фармацевтичної справи та

судова фармація» / Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2024. 467 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена теоретичному обґрунтуванню та практичній розробці стоматологічних лікарських засобів комплексної дії у формах дентального гелю та лікувальної жувальної гумки.

Актуальність дослідження зумовлена високою поширеністю інфекційно-запальних захворювань порожнини рота, карієсу та ксеростомії, що потребують застосування місцевих багатокомпонентних препаратів з антимікробною, протизапальною, знеболювальною та репаративною дією.

У роботі обґрунтовано переваги гелевих форм і лікувальних жувальних гумок як сучасних систем доставки активних фармацевтичних інгредієнтів. Розроблено науково-методологічний підхід до створення таких лікарських засобів, включаючи вибір складу, допоміжних речовин, технології виробництва та методів контролю якості.

Створено та оптимізовано склад дентального гелю та жувальної гумки на основі комбінацій природних і синтетичних активних речовин. Доведено їх ефективність за результатами фізико-хімічних, мікробіологічних, фармакологічних та біофармацевтичних досліджень. Встановлено раціональні технологічні параметри виробництва та розроблено відповідні технологічні схеми.

Розроблено та валідовано аналітичні методики і проєкти методів контролю якості для обох лікарських форм, визначено їх стабільність, умови зберігання та терміни придатності.

Експериментально підтверджено виражену антимікробну, протизапальну, аналгетичну та регенеративну активність розроблених засобів, а також їх перспективність для профілактики та лікування захворювань тканин пародонта і слизової оболонки порожнини рота.

Наукова новизна підтверджена патентами та впровадженням результатів у практику та освітній процес.

56. Матущак Марта Романівна. Розробка організаційно-економічних підходів до підвищення ефективності фармацевтичного забезпечення хворих на лімфогранулематоз в Україні : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник Г. Л. Панфілова ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2024. 334 с.

Анотація

У дисертаційній роботі обґрунтовано організаційно-економічні підходи до підвищення ефективності фармацевтичного забезпечення пацієнтів із лімфогранулематозом (лімфомою Ходжкіна) в Україні в умовах обмежених ресурсів системи охорони здоров'я та зростаючого навантаження через економічні й воєнні фактори.

Проаналізовано сучасні підходи до лікування, епідеміологічну ситуацію в Україні та світі, а також стан організації фармацевтичної допомоги. Встановлено, що в Україні зберігається підвищений ризик захворюваності та смертності від лімфогранулематозу порівняно з низкою країн, попри загальне зниження показників у динаміці. Виявлено гендерні та вікові особливості захворюваності, а також недостатній рівень забезпечення пацієнтів протипухлинними препаратами.

Нормативно-правовий та маркетинговий аналіз засвідчив домінування імпортних препаратів, зростання цін і зниження їх соціально-економічної доступності. Опитування лікарів підтвердило неповне забезпечення потреб у ліках і часте використання препаратів, що купуються пацієнтами, а також недостатнє державне фінансування.

Оцінка державних закупівель показала нерівномірний розподіл ресурсів між препаратами та концентрацію витрат на окремих позиціях. Клініко-економічний аналіз виявив доцільність оптимізації схем хіміотерапії з

урахуванням ефективності та безпеки, зокрема переваги окремих сучасних режимів лікування.

Узагальнено встановлено необхідність удосконалення організаційно-економічних механізмів фармацевтичного забезпечення, раціонального використання ресурсів, підвищення доступності протипухлинних препаратів і оптимізації державної політики у сфері онкогематологічної допомоги.

57. Науменко Любов Сергіївна. Фармакогностичне вивчення обліпихи крушиноподібної (Hippophaë rhamnoides L.) : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник І. О. Журавель ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2024. 178 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена комплексному фармакогностичному дослідженню листя, плодів і кори обліпихи крушиноподібної, їх стандартизації та одержанню рідких екстрактів із подальшим вивченням фармакологічної активності.

У роботі проаналізовано сучасні літературні дані щодо хімічного складу та біологічної активності обліпихи, встановлено, що сировина містить широкий спектр біологічно активних речовин (вуглеводи, органічні та жирні кислоти, фенольні сполуки, флавоноїди, амінокислоти, каротиноїди та мікроелементи). Показано, що на фармацевтичному ринку використовуються переважно препарати з плодів і листя, тоді як кора та стандартизація сировини залишаються недостатньо вивченими.

Експериментально визначено якісний і кількісний склад основних груп біологічно активних речовин у різних видах сировини із застосуванням сучасних фізико-хімічних методів (хроматографія, спектрофотометрія, ГХ/МС, ВЕРХ, атомно-емісійний аналіз). Встановлено відмінності між листям, плодами та корою за вмістом амінокислот, органічних кислот, флавоноїдів, поліфенолів, вуглеводів, жирних кислот, мікроелементів, хлорофілів і каротиноїдів.

Проведено морфолого-анатомічне дослідження сировини та визначено діагностичні ознаки для її ідентифікації. Розроблено основні показники якості та підходи до стандартизації.

Обґрунтовано умови одержання рідких екстрактів (оптимальний екстрагент — 70% етанол), визначено їх хімічний склад і показники якості. Встановлено наявність гідроксикоричних кислот і флавоноїдів у екстрактах. Досліджено біологічну активність отриманих екстрактів, які проявили виражену противірусну та антимікробну дію за низької токсичності.

Результати роботи використано для розробки проєктів методів контролю якості сировини та екстрактів, а також підтверджено патентом України.

58. Ноздріна Альміра Аббяссівна. Соціально-економічні підходи до оптимізації фармацевтичного забезпечення хворих на вірусні гепатити : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник А. В. Волкова ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2024. 285 с.

Анотація

У дисертаційній роботі науково обґрунтовано соціально-економічні підходи до оптимізації фармацевтичного забезпечення пацієнтів із вірусними гепатитами В і С в умовах реалізації глобальної стратегії їх елімінації та реформування системи охорони здоров'я України. Встановлено, що парентеральні вірусні гепатити залишаються значущою медико-соціальною проблемою, яка призводить до втрати працездатності, інвалідизації та смертності, що обумовлює потребу в удосконаленні діагностики, лікування та профілактики.

На основі аналізу епідеміологічних даних виявлено зростання захворюваності в Європейському регіоні та регіональні відмінності в Україні, зокрема нерівномірність вакцинації проти гепатиту В. Досліджено нормативно-правове регулювання фармацевтичного забезпечення, визначено

проблеми узгодженості національних стандартів лікування з міжнародними рекомендаціями, а також значне фінансове навантаження діагностики для населення.

Аналіз державних закупівель і фармацевтичного ринку показав їх нестабільність, зниження обсягів централізованих закупівель та нерівномірне забезпечення регіонів. Встановлено переважання генеричних препаратів і високу частку імпортних лікарських засобів. Оцінка доступності лікування засвідчила обмежене покриття потреб пацієнтів (до кількох відсотків від необхідного рівня). Також виявлено залежність роздрібної реалізації препаратів від рівня державного забезпечення.

Дослідження рівня обізнаності медичних працівників і населення показало достатні знання щодо шляхів інфікування, але недостатню поінформованість щодо сучасних методів тестування та профілактики. На цій основі запропоновано модель інформаційно-консультативної фармацевтичної послуги та удосконалену систему взаємодії «пацієнт–фармацевт–лікар» із використанням інтегрованого обліку та супроводу пацієнтів.

Узагальнено запропоновано комплекс заходів на державному, регіональному та локальному рівнях для оптимізації фармацевтичного забезпечення хворих на вірусні гепатити з прогнозуванням соціально-економічного ефекту. Результати дослідження впроваджено в практику та освітній процес.

59. Олефір Анастасія Ігорівна. Розробка складу та технології лікарського препарату протизапальної дії у формі трансдермальної терапевтичної системи : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник Л. І. Вишневська ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2024. 195 с.

Анотація

Анотований бібліографічний покажчик

Дисертаційна робота присвячена фармацевтичній розробці оригінального трансдермального пластиру протизапальної дії на основі активних фармацевтичних інгредієнтів природного походження з використанням комплексу фармакотехнологічних, фізико-хімічних, біофармацевтичних і біологічних досліджень.

На підставі аналізу наукових джерел та результатів експериментальних досліджень обґрунтовано вибір сухих екстрактів кори верби білої та листя шавлії лікарської, а також кверцетину як активних фармацевтичних інгредієнтів. Встановлено, що на фармацевтичному ринку України відсутні вітчизняні трансдермальні пластири протизапальної дії на основі субстанцій природного походження.

Проведено фармацевтичну розробку трансдермального пластиру, у процесі якої досліджено 43 експериментальні композиції та обґрунтовано оптимальний склад пластирної маси. Визначено раціональний склад препарату «Фітопласт»: екстракт сухий кори верби білої – 3,0 %, екстракт сухий листя шавлії лікарської – 1,0 %, кверцетин – 3,0 %, ПВП – 48,0 %, еудрагіт – 7,5 %, ПЕО-400 – 10,0 %, ізопропіловий спирт – 27,5 %. Експериментально обґрунтовано технологію виготовлення, оптимальні параметри технологічного процесу та тип опорного покривного шару.

Комплексними дослідженнями визначено основні показники якості розробленого пластиру, зокрема органолептичні, фізико-хімічні, фармакотехнологічні та біофармацевтичні характеристики. Розроблено методики ідентифікації та кількісного визначення біологічно активних речовин, підтверджено їх валідаційну придатність. Встановлено поступове вивільнення активних речовин із пластиру та їх вивільнення не менше 90 % протягом перших 30 хв.

Дослідження стабільності підтвердили термін придатності препарату 24 місяці за температури не вище 25 °С у запаяних саше. Мікробіологічна чистота зразків відповідає вимогам ДФУ. Фармакологічними дослідженнями

встановлено протизапальну та антиексудативну активність трансдермального пластиру і його безпечність.

Розроблено проєкти методів контролю якості, лабораторного регламенту та технологічної інструкції з екстемпорального виготовлення і контролю якості препарату «Фітопласт». Технологію апробовано в умовах аптек з екстемпоральним виготовленням лікарських засобів.

Наукову новизну роботи підтверджено патентом України на корисну модель та свідоцтвом про реєстрацію авторського права на науковий твір. Фрагменти дисертаційної роботи впроваджено в навчальний процес закладів вищої освіти України медичного та фармацевтичного профілю.

60. Соломінчук Тетяна Миколаївна. Імплементація принципів «зеленої хімії» у розробку промислової технології синтезу АФІ похідних 4,5-дигідро-1Н-імідазолу : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник В. А. Георгіянц ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2024. 188 с.

Анотація

Дисертація присвячена оптимізації промислового синтезу симпатоміметичних активних фармацевтичних інгредієнтів похідних 4,5-дигідро-1Н-імідазолу (нафазоліну та ксилометазоліну) з урахуванням принципів «зеленої хімії».

У роботі узагальнено сучасні підходи до екологізації фармацевтичних процесів і проаналізовано існуючі промислові методи синтезу, визначено їхні ключові недоліки та причини утворення домішок. На цій основі розроблено та впроваджено вдосконалені технологічні схеми, що забезпечують підвищення виходу цільових продуктів, покращення їх якості та зниження утворення відходів.

Оптимізація процесів включала вдосконалення ключових стадій синтезу, очищення та кристалізації, а також впровадження контролю критичних

параметрів і регенерації розчинників, що зменшило екологічне навантаження виробництва.

Розроблено та валідовано аналітичні методики контролю якості відповідно до фармакопейних вимог, виконано масштабування та оцінку стабільності процесів і продуктів.

У результаті запропоновані рішення дозволили підвищити ефективність синтезу, зменшити Е-фактор та забезпечити стабільне отримання субстанцій фармацевтичної якості.

61. Суворов Максим Олександрович. Науково-практичні підходи щодо підвищення якості і доступності регуляторних послуг у сфері обігу лікарських засобів : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник А. А. Котвіцька ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2024. 253 с.

Анотація

У дисертації обґрунтовано науково-практичні підходи до підвищення якості та доступності регуляторних послуг у сфері обігу лікарських засобів в Україні з акцентом на людиноцентричність, прозорість і цифровізацію.

У роботі проаналізовано сутність регуляторних послуг, міжнародний досвід їх організації та інституційну спроможність національних регуляторних органів. Окрему увагу приділено діяльності Держлікслужби України, її функціям, правовому статусу та механізмам взаємодії зі стейкхолдерами, зокрема інформаційно-комунікаційним каналам і формам громадської участі.

Запропоновано класифікації функцій і технологій взаємодії регуляторного органу, а також узагальнено підходи до оцінювання якості послуг, включаючи SWOT-аналіз, систему індикаторів, опитування та методики KPI. Виявлено ключові проблеми: недостатній рівень цифровізації, обмежена прозорість процедур, недосконалість координації та недостатнє фінансування.

Досліджено кадровий потенціал і ефективність управління персоналом, розроблено методики оцінювання KPI та інтегральний показник якості HR-

управління, який свідчить про відносно високий рівень ефективності, попри наявні ризики відтоку кадрів.

Узагальнено результати оцінки регуляторної системи, які показали загалом задовільний рівень її функціонування, але з потребою посилення цифрових сервісів, роботи зі скаргами та залучення стейкхолдерів. Обґрунтовано доцільність створення єдиної інформаційно-телекомунікаційної системи для підвищення доступності та моніторингу якості послуг.

У підсумку сформульовано науково-практичні рекомендації щодо удосконалення інституційної спроможності регуляторних органів, що сприятиме підвищенню ефективності державної політики у сфері обігу лікарських засобів та її інтеграції у європейські й міжнародні регуляторні системи.

62. Чернякова Валерія Олексіївна. Розробка методик контролю якості назальних розчинів та спреїв, виготовлених в аптеках : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник Н. Ю. Бевз ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2024. 195 с.

Анотація

У роботі методологічно обґрунтовано та розроблено підходи до контролю якості екстемпоральних назальних лікарських засобів, а також вивчено їх хімічну та мікробіологічну стабільність з метою встановлення термінів придатності та забезпечення належної якості фармацевтичної продукції.

Проаналізовано вітчизняний ринок назальних лікарських засобів, встановлено переважання промислових форм у вигляді спреїв і крапель, а серед аптечних екстемпоральних препаратів — переважно засобів на основі протеїнату срібла та комбінованих форм.

Обґрунтовано вибір методів дослідження та контролю якості, включаючи хімічні, спектрофотометричні, хроматографічні та мікробіологічні методи з підтвердженням їх валідаційних характеристик.

Розроблено та адаптовано методики аналізу для окремих екстемпоральних препаратів, зокрема розчинів протарголу та багатокомпонентних назальних спреїв. Запропоновані підходи дозволили визначити умови стабільності діючих речовин і обґрунтувати можливість подовження терміну придатності окремих лікарських форм.

Окремо розроблено та валідовано методики кількісного визначення активних фармацевтичних інгредієнтів у багатокомпонентних назальних спреях із застосуванням спектрофотометрії та високоефективної рідинної хроматографії. Встановлено оптимальні умови аналізу, доведено специфічність, лінійність і точність методик.

Дослідження стабільності показали, що розроблені екстемпоральні лікарські форми є стабільними протягом визначеного періоду зберігання (до 6 місяців за регламентованих умов), що дозволило обґрунтувати рекомендації щодо термінів придатності та умов зберігання.

Результати роботи впроваджено у фармацевтичну практику та навчальний процес профільних закладів вищої освіти України.

63. Шмалько Олександр Олександрович. Теоретичне та експериментальне обґрунтування фармацевтичної розробки лікарських препаратів для комплексної терапії хронічного неспецифічного виразкового коліту : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра фармацевт. наук : 15.00.01 «Технологія ліків, організація фармацевтичної справи та судова фармація» / Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2024. 437 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена теоретичному обґрунтуванню та експериментальній розробці лікарських препаратів на основі лікарської

рослинної сировини та природних компонентів для комплексної терапії хронічного неспецифічного виразкового коліту.

На основі аналізу фармацевтичного ринку, in silico та біофармацевтичних досліджень обґрунтовано перспективність багатокомпонентних фітозасобів із протизапальною, антимікробною та репаративною дією. Визначено раціональні комбінації лікарських рослин із вираженим потенціалом інгібування LOX-5 та COX-2, що підтверджує їх протизапальну активність.

Розроблено технологію отримання сухого поліекстракту комплексної дії «Поліекс» та створено на його основі капсульовану лікарську форму «Полімет». Оптимізовано склад, технологію виробництва, показники якості, методики кількісного визначення біологічно активних речовин, а також проведено валідацію аналітичних методів. Доведено специфічну активність та біологічну безпечність препарату.

Додатково розроблено пероральні мікроемульсійні форми рослинного походження з антимікробною та протизапальною дією, стандартизовано їх склад і технологію отримання, а також підтверджено стабільність і відповідність вимогам мікробіологічної чистоти.

Проведені дослідження підтвердили ефективність, безпечність та технологічну відтворюваність розроблених лікарських форм. Отримані результати захищені патентами та впроваджені в науково-дослідну й навчальну практику.

64. Шпичак Аліна Олегівна. Фармакогностичне дослідження вітчизняної сировини представників роду Цетрарія : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник О. П. Хворост ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2024. 184 с.

Анотація

Анотований бібліографічний покажчик

Дисертаційна робота присвячена фармакогностичному дослідженню сланей видів роду Cetraria, насамперед C. islandica, та розробці на їх основі лікарського засобу у формі екстракту.

Проведено комплексне морфолого-анатомічне, товарознавче та фітохімічне дослідження сировини C. islandica і C. aculeata. Встановлено її відповідність вимогам ДФУ, визначено основні якісні та кількісні характеристики.

За допомогою сучасних аналітичних методів ідентифіковано широкий спектр біологічно активних сполук різних класів, включаючи амінокислоти, органічні кислоти, полісахариди, флавоноїди та мінеральні елементи. Підтверджено високу біологічну цінність сировини та виділено окремі індивідуальні сполуки.

Оптимізовано умови екстракції та розроблено технологію отримання густого екстракту C. islandica. Встановлено основні показники його стандартизації.

Експериментально підтверджено антиоксидантну та антимікробну активність екстракту in vitro.

Отримані результати можуть бути використані для створення та стандартизації лікарських засобів на основі сланей Cetraria islandica.

ДИСЕРТАЦІЇ, ЗАХИЩЕНІ У СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ВЧЕНИХ РАДАХ НАЦІОНАЛЬНОГО ФАРМАЦЕВТИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В 2025 РОЦІ

65. Андрюшаєв Олексій Віталійович. Розробка складу та технології таблеток на основі листя Аїру звичайного : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник О. А. Рубан ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2025. 170 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена теоретичному та експериментальному обґрунтуванню складу, технології виробництва та методів контролю якості таблеток на основі сухого екстракту листя Аїру звичайного (Acorus calamus) у комбінації з твердою дисперсією кверцетину для лікування запальних і виразкових захворювань шлунково-кишкового тракту.

На підставі аналізу сучасних літературних джерел узагальнено дані щодо поширеності запальних захворювань ШКТ, сучасних підходів до їх лікування та перспектив застосування лікарських засобів рослинного походження. Обґрунтовано доцільність використання листя Аїру звичайного як перспективного джерела біологічно активних речовин із протизапальними, антиоксидантними, спазмолітичними та гастропротекторними властивостями, а також кверцетину як компонента комбінованого препарату.

Розроблено методологію фармацевтичної розробки таблетованої лікарської форми, охарактеризовано активні фармацевтичні інгредієнти й допоміжні речовини, визначено комплекс сучасних фармакотехнологічних, фізико-хімічних, біофармацевтичних, мікробіологічних і фармакологічних методів дослідження.

Експериментально встановлено оптимальні умови екстракції біологічно активних речовин із листя Аїру звичайного, обґрунтовано спосіб одержання сухого екстракту та підібрано оптимальний склад носіїв, що забезпечує

належні технологічні властивості екстракту та ефективність процесу сушіння.

За результатами фармацевтичної розробки визначено оптимальний склад таблеток, обґрунтовано вибір допоміжних речовин і їх концентрацій, що забезпечують необхідні показники міцності, стираності, розпадання та технологічності готової лікарської форми.

Фармакологічними дослідженнями підтверджено протизапальну активність розробленої композиції, визначено її умовно-терапевтичну дозу та встановлено цитостатичні властивості. Розроблено методики ідентифікації та кількісного визначення флавоноїдів у таблетках, проведено повний контроль якості відповідно до вимог Державної Фармакопеї України та підтверджено відповідність препарату встановленим показникам.

Дослідження стабільності показали, що препарат зберігає якість протягом 24 місяців за рекомендованих умов зберігання.

Результати роботи впроваджено в освітній процес і наукову діяльність профільних кафедр закладів вищої освіти. За результатами досліджень отримано патент України на корисну модель та авторські свідоцтва на розроблені технологічні рішення, що підтверджує їх практичну цінність і перспективність використання у фармацевтичній практиці.

66. Анісімова Марія Сергіївна. Експериментальне обґрунтування застосування фітокомпозиції на основі сухого екстракту з листя журавлини для лікування метаболічного синдрому та цукрового діабету 2 типу : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник Н. М. Кононенко ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2025. 216 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена експериментальному обґрунтуванню доцільності створення нового рослинного антидіабетичного засобу «Фітаргін-комбі» на основі сухого екстракту листя журавлини великоплідної,

модифікованого амінокислотами, для профілактики та лікування цукрового діабету 2 типу і метаболічного синдрому.

У роботі наведено сучасні дані щодо патогенезу досліджуваних захворювань, обґрунтовано вибір об'єктів, моделей та методів експериментальних досліджень. На підставі проведених досліджень встановлено ефективну терапевтичну дозу препарату, підтверджено його практичну нетоксичність і виражену гіпоглікемічну активність.

Результати досліджень засвідчили, що «Фітаргін-комбі» покращує показники вуглеводного та ліпідного обміну, підвищує чутливість тканин до інсуліну, зменшує прояви оксидативного стресу, чинить антиоксидантну, панкрео- та гепатопротекторну дію. За ефективністю препарат не поступався метформіну, а за окремими показниками перевищував препарат порівняння.

У заключному розділі узагальнено результати досліджень, сформульовано висновки, визначено наукову новизну, практичне значення роботи та перспективи подальших досліджень. Результати дисертації впроваджено в навчальний процес закладів вищої освіти медичного та фармацевтичного профілю.

67. Асмолов Віталій Євгенійович. Вивчення і контроль чинників варіювання для тесту розчинення для твердих дозованих препаратів : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник О. С. Головченко ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2025. 238 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена дослідженню джерел варіювання результатів тесту «Розчинення» та розробці підходів до оптимізації їх контролю з метою забезпечення надійності результатів аналізу. Робота ґрунтується на принципах Quality by Design, відповідно до яких забезпечення

якості лікарських засобів базується на розумінні та контролі чинників варіювання.

Досліджено основні джерела варіювання, характерні для тесту «Розчинення», зокрема прецизійність спектрофотометричних вимірювань і операції відмірювання аліквоти. На підставі результатів внутрішньо- та міжлабораторних досліджень удосконалено концепцію кваліфікації спектрофотометрів для етапів OQ та PQ, науково обґрунтовано критерії оцінки прецизійності вимірювань і запропоновано процедури їх контролю, які впроваджено до Державної Фармакопеї України.

Показано, що операція відмірювання аліквоти є одним із критичних джерел варіювання в умовах рутинного аналізу. Розроблено підходи до оцінки кваліфікації персоналу, методику калібрування піпеток та критерії оцінювання результатів, які включено до Державної Фармакопеї України. Проведені міжлабораторні дослідження підтвердили ефективність запропонованих підходів і водночас засвідчили доцільність проведення тестування персоналу в умовах, максимально наближених до рутинної роботи. Для цього запропоновано формат «сліпого експерименту», який забезпечує об'єктивну оцінку фактичного рівня виконання операцій.

Після оптимізації контролю критичних чинників варіювання вперше розроблено та апробовано підхід до зведення бюджету варіювання для тесту «Розчинення». Показано, що за умови належного контролю основних джерел варіювання результати тесту узгоджуються з прогнозованою невизначеністю, а всі суттєві систематичні чинники перебувають під контролем лабораторії.

Запропонований підхід до оцінки бюджету варіювання може бути використаний для трансферу методик, постійного моніторингу аналітичних процедур у рутинному контролі якості, а також під час атестації стандартних зразків і організації внутрішньо- та міжлабораторного контролю якості результатів аналізу.

68. Бабенко Михайло Миколайович. Методологія публічного управління та регулювання у фармації за умов впровадження оцінки медичних технологій в Україні : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра фармацевт. наук : 15.00.01 «Технологія ліків, організація фармацевтичної справи та судова фармація» / Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2025. 614 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена розробленню теоретичних і науково-прикладних засад публічного управління та державного регулювання у сфері охорони здоров'я і фармації в умовах реформування галузі, впровадження оцінки медичних технологій (ОМТ) та гармонізації законодавства України з вимогами Європейського Союзу.

У дослідженні систематизовано теоретико-методологічні основи публічного управління у сфері охорони здоров'я, проаналізовано сучасний стан реформування галузі, фінансового забезпечення, нормативно-правового регулювання, системи публічних закупівель лікарських засобів, механізмів забезпечення їх доступності та розвитку системи ОМТ в Україні. Запропоновано концептуальну модель публічного управління у сфері охорони здоров'я і фармації на основі впровадження ОМТ, визначено напрями удосконалення державного регулювання фармацевтичного забезпечення, розвитку системи публічних закупівель, госпітальної ОМТ, договорів керованого доступу та професійної підготовки фахівців.

Наукова новизна полягає у розробленні концептуальних засад удосконалення публічного управління та регулювання у фармації із застосуванням ОМТ, удосконаленні методичних підходів до фінансування охорони здоров'я, організації ОМТ, забезпечення доступності лікарських засобів і розвитку механізмів їх державного регулювання.

Практичне значення роботи підтверджується впровадженням результатів дослідження в діяльність органів державної влади, закладів

охорони здоров'я, аптечних установ, закладів вищої освіти та використанням їх у науковій, освітній і практичній діяльності.

69. Богатирьова Олена Олегівна. Експериментальне дослідження протизапальних властивостей сухих екстрактів лаванди вузьколистої (Lavandula angustifolia Mill.) : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник О. І. Набока ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2025. 245 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена експериментальному дослідженню протизапальних властивостей та науковому обґрунтуванню перспектив використання оригінальних сухих екстрактів трави лаванди вузьколистої (Lavandula angustifolia Mill.) української селекції для створення нових вітчизняних фітопрепаратів.

На підставі аналізу літературних даних обґрунтовано актуальність застосування рослинних засобів як безпечної альтернативи синтетичним протизапальним препаратам. Проведено аналіз фармацевтичного ринку України, який засвідчив обмежений асортимент лікарських засобів на основі лаванди та доцільність розроблення нових препаратів.

Встановлено, що досліджувані сухі екстракти є практично нетоксичними, проявляють антимікробну активність і виражені протизапальні властивості. Найбільшу фармакологічну активність виявив екстракт, одержаний 40 % етанолом, який сприяв зменшенню проявів запалення, нормалізації показників імунної відповіді та оксидативного стресу. Також доведено його мембраностабілізувальну, анальгетичну та гепатопротекторну дію.

Дослідження хронічної токсичності підтвердили безпечність тривалого застосування екстрактів. Отримані результати експериментально обґрунтовують перспективність використання екстракту трави лаванди вузьколистої, насамперед одержаного 40 % етанолом, як основи для створення

нових вітчизняних лікарських засобів із протизапальною, антимікробною, анальгетичною та гепатопротекторною дією. Результати дослідження впроваджено у науково-дослідну та навчальну діяльність закладів вищої освіти України.

70. Волкова Аліна Вікторівна. Методологічні та прикладні засади формування соціально ефективної системи фармацевтичного забезпечення населення : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра фармацевт. наук : 15.00.01 «Технологія ліків, організація фармацевтичної справи та судова фармація» / Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2025. 525 с.

Анотація

Дисертаційну роботу присвячено розробленню теоретико-методологічних і прикладних засад формування соціально ефективної системи фармацевтичного забезпечення населення відповідно до Цілей сталого розвитку, Національної лікарської політики ВООЗ та сучасних напрямів реформування системи охорони здоров'я України.

У роботі узагальнено теоретичні підходи до фармацевтичного забезпечення населення, обґрунтовано концептуальні засади формування соціально ефективної системи, визначено роль державного регулювання, професійної освіти та фармацевтичної грамотності населення у підвищенні її результативності. Проаналізовано міжнародні й національні стратегічні документи, соціально-економічні та галузеві детермінанти, що впливають на ефективність фармацевтичного забезпечення.

Обґрунтовано підходи до вдосконалення нормативно-правового регулювання діяльності аптечних закладів, розроблено концептуальну модель запровадження соціально орієнтованих механізмів їх функціонування та визначено пріоритетні напрями розвитку правової компетентності фармацевтичних працівників.

Досліджено особливості реалізації державної політики щодо протидії інфекційним захворюванням, проведено комплексний аналіз фінансування

протитуберкульозних заходів і державних закупівель протитуберкульозних лікарських засобів, що дозволило виявити диспропорції у розподілі фінансових ресурсів та визначити напрями підвищення ефективності державної політики.

На основі аналізу діяльності аптечних закладів України оцінено вплив запровадження електронного рецепта на реалізацію антибактеріальних лікарських засобів, виконано кластеризацію регіонів за показниками їх споживання, визначено регіональні особливості використання антибіотиків відповідно до класифікації AWaRe та окреслено пріоритетні напрями моніторингу раціонального застосування антибактеріальної терапії.

За результатами соціологічних досліджень фармацевтичних працівників і населення встановлено рівень обізнаності щодо раціонального застосування лікарських засобів, причин антибіотикорезистентності та особливостей пошуку фармацевтичної інформації. Розроблено комплекс навчально-методичних матеріалів і запропоновано удосконалену модель формування фармацевтичної грамотності населення.

Уперше обґрунтовано наукову дефініцію «соціально ефективна система фармацевтичного забезпечення населення», визначено її структуру, рівні функціонування та складові. Запропоновано систему з 85 індикаторів оцінювання ефективності функціонування системи за інфраструктурною, фінансовою, кадрово-освітньою та інформаційно-комунікативною складовими відповідно до завдань цілей сталого розвитку.

Практичне значення результатів полягає у впровадженні розроблених науково-методичних підходів у діяльність державних органів, аптечних закладів, закладів вищої освіти та наукових установ. Результати дослідження використано під час підготовки навчально-методичних видань, а їх наукову новизну підтверджено сімома свідоцтвами про реєстрацію авторського права на твір.

71. Гончаров Іван Володимирович. Розробка складу та технології твердого мила для лікування та профілактики загострення псоріазу : дис. на здобуття наук.

ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник Л. І. Вишневська ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2025. 192 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена розробленню складу, технології виготовлення, методик контролю якості та дослідженню властивостей препаратів у формі твердого мила для лікування і профілактики загострення псоріазу.

У роботі проаналізовано сучасний стан застосування мила як засобу для догляду за шкірою при псоріазі, обґрунтовано вибір активних і допоміжних компонентів, розроблено склад мильної основи та технологію виготовлення препаратів. Визначено показники їх якості, мікробіологічної стабільності, умови зберігання і термін придатності.

Проведені біофармацевтичні та фармакологічні дослідження підтвердили належне вивільнення активних речовин, протизапальну, аналгетичну й антимікробну активність, а також безпечність розроблених препаратів.

За результатами досліджень науково обґрунтовано склад, технологію виготовлення, методики контролю якості та специфікації на препарати у формі твердого мила для лікування і профілактики загострення псоріазу. Розроблено технологічну документацію, а окремі результати впроваджено в освітній процес і практичну діяльність аптечних закладів.

72. Горопашна Дарина Олександрівна. Фармакологічне дослідження протизапальних, кардіопротекторних та нейротропних властивостей нативного та модифікованого L- аргініном екстрактів пагонів малини (Rubus idaeus L.) : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник Л. В. Деримедвідь ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2025. 216 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена експериментальному дослідженню фармакологічної активності нативного 60 % спиртово-водного екстракту пагонів малини (ЕПМ) та його модифікованої L-аргініном форми (РубусАрг) як перспективних протизапальних, кардіопротекторних та нейротропних засобів.

Встановлено, що ЕПМ і РубусАрг належать до практично нетоксичних речовин (LD_{50} > 5000 мг/кг) та не спричиняють негативного впливу на фізіологічний стан, біохімічні показники й морфологію внутрішніх органів експериментальних тварин.

Експериментально доведено виражену протизапальну активність екстрактів, причому 60 % спиртово-водний екстракт пагонів малини перевищував за ефективністю водні екстракти пагонів і листя. Модифікація екстракту L-аргініном забезпечила підвищення його антиексудативної активності та дозволила досягти вираженого ефекту у значно менших дозах. За результатами молекулярного докінгу встановлено, що іонізовані форми катехінів мають значно вищий потенціал взаємодії з ключовими ферментами запалення, що підтверджує доцільність створення препарату РубусАрг.

Вперше доведено кардіопротекторні властивості ЕПМ та РубусАрг на моделях експериментального інфаркту міокарда і доксорубіцинової кардіоміопатії. Їх застосування підвищувало виживаність тварин, зменшувало прояви оксидативного стресу, цитолізу та ушкодження міокарда, покращувало електрокардіографічні й морфологічні показники. Найбільш виражений кардіопротекторний ефект продемонстрував РубусАрг.

На моделі метаболічного синдрому встановлено здатність обох екстрактів покращувати показники вуглеводного та ліпідного обміну, зменшувати інсулінорезистентність і прояви оксидативного стресу.

Доведено наявність помірної нейротропної активності ЕПМ та РубусАрг, яка проявлялася підвищенням дослідницької активності без розвитку міорелаксувального ефекту. Лікарська форма у вигляді гранул РубусАрг виявила

помірні анксіолітичні властивості, що свідчить про перспективність її застосування для корекції стрес-індукованих порушень.

Отримані результати обґрунтовують перспективність використання модифікованого L-аргініном екстракту пагонів малини (РубусАрг) як основи для створення нового лікарського засобу з протизапальною, кардіопротекторною, метаболічною та нейропротекторною дією. Результати дослідження впроваджено в освітній і науковий процес закладів вищої освіти України та використано як наукове підґрунтя для розроблення лікарської форми «РубусАрг», підготовленої до промислового виробництва.

73. Грешко Юлія Ігорівна. Науково-практичні підходи оцінки ефективності витрат на застосування антинеопластичних засобів для лікування хворих на гормонозалежний рак молочної залози : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник О. Я. Міщенко ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2025. 261 с.

Анотація

У дисертаційній роботі розроблено науково-практичні підходи до оцінки ефективності витрат на застосування антинеопластичних, антигормональних препаратів (інгібіторів ароматази та антиестрогенів) для лікування гормонозалежного раку молочної залози (РМЗ) в Україні. Обґрунтовано організаційно-економічні підходи до підвищення якості медичної та фармацевтичної допомоги в умовах обмеженого ресурсного забезпечення системи охорони здоров'я.

Встановлено, що недостатнє фінансування та вплив соціально-економічних кризових факторів (зокрема війни та пандемії COVID-19) негативно впливають на доступність і ефективність лікування онкохворих, що зумовлює необхідність раціонального використання ресурсів та оптимізації фармакотерапії.

Проведений аналіз епідеміологічних показників РМЗ в Україні (2017–2021 рр.) виявив загальне зростання захворюваності з регіональною варіабельністю

та значним зниженням зареєстрованих випадків у 2021 р., що, ймовірно, пов'язано зі зниженням рівня діагностики під час пандемії.

Фармакоекономічний аналіз показав раціональність витрат на терапію, однак виявлено відсутність у структурі призначень низки сучасних таргетних препаратів. Аналіз ринку засвідчив зростання економічної доступності більшості гормональних препаратів при одночасному зниженні їх споживання в окремі періоди.

Встановлено, що фулвестрант має клініко-економічні переваги порівняно з хіміотерапією CMF, зокрема щодо ефективності та впливу на бюджет. Найдешевші альтернативи визначено серед інгібіторів ароматази та антиестрогенів, що дозволяє оптимізувати державні закупівлі.

ABC/VEN-аналіз державних закупівель (2017–2024 рр.) показав значне зростання витрат і зміну структури лідерів закупівель, з домінуванням летрозолу, екземестану та фулвестранту.

Узагальнено, що впровадження фармакоекономічних підходів дозволяє підвищити ефективність використання бюджетних коштів, оптимізувати терапію РМЗ та покращити доступність лікування.

74. Давидова Ірина Олексіївна. Розробка складу та технології таблеток сублінгвальних з L-триптофаном та гліцином : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник О. А. Рубан ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2025. 214 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена розробленню та науковому обґрунтуванню складу, технології та методів контролю якості сублінгвальних таблеток із L-триптофаном, гліцином і сухим екстрактом півонії седативної дії.

У роботі проаналізовано поширеність тривожних і пов'язаних із порушенням функцій ЦНС розладів, сучасні підходи до їх фармакотерапії та обґрунтовано доцільність створення комбінованого седативного засобу з

використанням амінокислот і рослинного екстракту. Встановлено перспективність сублінгвальної лікарської форми як способу швидкого та біодоступного введення діючих речовин.

Теоретично та експериментально обґрунтовано склад препарату, досліджено фармакотехнологічні властивості активних і допоміжних речовин. Показано, що їх фізико-хімічні характеристики потребують застосування вологої грануляції, використання зв'язувальних і волого регулювальних компонентів. Оптимізовано склад допоміжних речовин, зокрема обрано полівінілпіролідон як зв'язувальну речовину та гідроксипропілметилцелюлозу як мукоадгезивний компонент, а також підібрано коригенти смаку.

Проведено риноковий аналіз препаратів амінокислот, який засвідчив домінування ін'єкційних форм і недостатню представленість твердих лікарських форм, що підкреслює актуальність розробки. Досліджено мінеральний склад екстракту півонії та встановлено його потенційний внесок у фармакологічну активність.

Розроблено технологію виробництва таблеток методом вологої грануляції, визначено критичні параметри процесу та складено технологічну схему. Запропоновано методи ідентифікації та кількісного визначення діючих речовин із використанням хроматографічних і титриметричних підходів.

Фармакологічні дослідження на тваринних моделях підтвердили наявність анксіолітичної дії препарату. Вивчення стабільності показало відповідність якості протягом тривалого зберігання, а термогравіметричний аналіз підтвердив сумісність компонентів і термічну стабільність.

У підсумку розроблено та обґрунтовано новий комбінований сублінгвальний препарат седативної дії, встановлено його раціональний склад, технологію виробництва та показники якості, а також підтверджено перспективність впровадження у виробництво.

75. Дейнека Аміна Сергіївна. Фармакогностичне вивчення космеї двічіперистої (Cosmos bipinnatus Cav.) : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра

філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник І. О. Журавель ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2025. 193 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена комплексному фармакогностичному дослідженню космеї двічіперистої (Cosmos bipinnatus) сортів Dazzler, Purity та Sensation Pinkie, а також розробці та стандартизації лікарських засобів на основі її сировини.

У роботі узагальнено сучасні літературні дані щодо роду Cosmos, його хімічного складу та фармакологічної активності. Показано, що рослини цього роду є перспективними джерелами фенольних сполук і терпеноїдів з антиоксидантними, протизапальними, антимікробними та іншими біологічними властивостями, однак залишаються недостатньо дослідженими в Україні.

Проведено фітохімічний аналіз різних морфологічних частин рослини (трава, листя, квітки, стебла, насіння, корені), у результаті якого встановлено наявність широкого спектра біологічно активних речовин: фенольних сполук, флавоноїдів, антоціанів, каротиноїдів, ефірних олій, сапонінів, жирних кислот, амінокислот та мінеральних елементів. Методами хроматографії, ВЕРХ, ГХ/МС та спектрального аналізу визначено якісний і кількісний склад основних груп сполук та виявлено їх розподіл у різних частинах рослини.

Встановлено, що найбільш багатою за вмістом біологічно активних речовин є трава космеї, яка рекомендована як основна сировина для подальших досліджень і розробок.

Окремо проведено стандартизацію сировини, визначено основні показники якості та підібрано оптимальні умови екстрагування (70 % етанол). Розроблено технологію отримання густого екстракту, вивчено його хімічний склад і біологічну активність, включаючи антиоксидантні, протизапальні та

антимікробні властивості, а також оцінено токсичність (віднесено до малотоксичних речовин).

На основі отриманого екстракту розроблено лікарську форму у вигляді гелю та запропоновано проєкти методів контролю якості для рослинної сировини й готового екстракту.

Отримані результати підтверджують перспективність використання космеї двічіперистої як джерела біологічно активних речовин для створення нових фітопрепаратів.

76. Духніч Надія Юріївна. Фармакологічне обґрунтування застосування полікомпонентної фармацевтичної композиції для корекції метаболічного синдрому : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник О. Я. Міщенко ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2025. 202 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена експериментальному обґрунтуванню доцільності застосування полікомпонентної фармацевтичної композиції (ПФК), що містить омега-3 жирні кислоти, коензим Q10, вітаміни А, Е, біотин, цинк і селен, як засобу корекції метаболічного синдрому (МС).

Дослідження проведено на моделях МС у щурів і сирійських хом'яків, індукованих висококалорійною дієтою та фруктозним навантаженням. Встановлено, що ПФК сприяє зменшенню маси тіла, покращує чутливість до інсуліну, знижує рівень глікемії, інсулінорезистентності та глікозильованого гемоглобіну, а також частково нормалізує вуглеводний обмін і функціональний стан печінки та підшлункової залози.

На тлі застосування ПФК відзначено позитивний вплив на ліпідний профіль: зниження триацилгліцеролів, атерогенних фракцій ліпопротеїнів та підвищення рівня антиатерогенного холестеролу. Препарат також зменшував прояви стеатозу та дистрофічних змін у печінці.

Важливим ефектом ПФК було пригнічення оксидативного стресу та активація антиоксидантної системи, що супроводжувалося зниженням продуктів перекисного окиснення ліпідів і підвищенням активності антиоксидантних ферментів. Крім того, виявлено протизапальну дію та зниження рівнів прозапальних цитокінів.

За більшістю показників ПФК поступалася метформіну, але перевершувала або була співставною з вітаміном Е.

Отримані результати свідчать про виражений метаболічно коригувальний, антиоксидантний і протизапальний потенціал ПФК та обґрунтовують доцільність подальших клінічних досліджень для її застосування в комплексній терапії метаболічного синдрому.

77. Ільїна Софія Костянтинівна. Фармакогностичне вивчення ротиків садових (Antirrhinum majus L.) : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник І. О. Журавель ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2025. 171 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена фармакогностичному дослідженню трави та квіток ротиків садових (сортів Увертюра та Снеппі), розробці густого екстракту, його стандартизації та створенню екстемпоральної лікарської форми.

У роботі узагальнено літературні дані щодо ботанічних, фітохімічних і фармакологічних властивостей рослини, яка є недостатньо вивченою та неофіцинальною в Україні. Експериментально встановлено наявність широкого спектра біологічно активних речовин (флавоноїди, органічні кислоти, іридоїди, сапоніни, дубильні речовини, ефірні олії тощо), а також макро- і мікроелементів у безпечних концентраціях.

Визначено оптимальні умови екстракції та розроблено технологію отримання густого екстракту, для якого підтверджено антиоксидантну й антимікробну активність та відносну безпечність (V клас токсичності).

Порівняльний аналіз сортів не виявив суттєвих відмінностей, що дозволило використовувати суміш сировини.

На основі екстракту створено сироп з антиоксидантними та антимікробними властивостями, для якого визначено основні фізико-хімічні показники. Отримані результати обґрунтовують перспективність використання ротиків садових як джерела біологічно активних речовин і основу для створення фітопрепаратів.

78. Кисельова Катерина Євгенівна. Розробка складу і технології лікарського препарату у формі крему для лікування інфекційно-запальних дерматологічних захворювань : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник Л. І. Вишневська ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2025. 238 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена розробці та стандартизації спиртового й олійного екстрактів леспедези двоколірної, а також створенню на їх основі емульсійного дерматологічного крему для лікування інфекційно-запальних захворювань шкіри.

У роботі узагальнено сучасні дані щодо антибактеріальних і протизапальних властивостей рослинної сировини та обґрунтовано доцільність використання леспедези як джерела біологічно активних сполук (флавоноїдів, поліфенолів тощо). Експериментально визначено оптимальні умови отримання спиртового (перколяція, 40% етанол) та олійного екстрактів, а також їх стандартизацію за маркерними речовинами. Встановлено антимікробну та протизапальну активність екстрактів і підтверджено їх потенціал для дерматологічного застосування.

Розроблено склад і технологію емульсійного крему «Леспедин», що містить спиртовий і олійний екстракти леспедези, додатково посилений ефірними оліями. Проведено фармакотехнологічні, реологічні, мікробіологічні та біофармацевтичні дослідження, які підтвердили стабільність, безпечність

і ефективність препарату. Встановлено виражену протизапальну та антимікробну дію крему, що перевищує препарати порівняння.

Розроблені технології та методики контролю якості впроваджено в аптечну практику та навчальний процес фармацевтичних закладів вищої освіти.

79. Коба Тетяна Миколаївна. Удосконалення публічних закупівель лікарських засобів та медичних виробів за умов впровадження оцінки медичних технологій в Україні : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник В. М. Назаркіна ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2025. 274 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена удосконаленню системи публічних закупівель лікарських засобів і медичних виробів в Україні в умовах впровадження оцінки медичних технологій (ОМТ). Обґрунтовано необхідність підвищення ефективності, прозорості та доступності закупівель з урахуванням обмежених фінансових ресурсів і зростаючих потреб населення, зокрема у високовартісних та інноваційних медичних технологіях.

У роботі проаналізовано теоретичні та методологічні засади публічних закупівель, еволюцію системи в Україні та світі, нормативно-правове регулювання, а також особливості централізованих і децентралізованих закупівель у сфері охорони здоров'я. Окрему увагу приділено визначенню потреби, формуванню предмета закупівлі та оцінці вартості.

Досліджено міжнародний досвід організації закупівель, зокрема механізми спільних закупівель та діяльність закупівельних агентств у країнах ЄС, а також роль ОМТ у прийнятті рішень щодо відбору та ціноутворення медичних технологій.

Проаналізовано стан системи публічних закупівель в Україні, включаючи закупівлі в умовах воєнного стану, використання електронних інструментів,

структуру та динаміку закупівель, а також проблеми прогнозування потреб і забезпечення окремих груп пацієнтів.

На основі соціологічних досліджень і аналізу даних визначено ключові проблеми функціонування системи закупівель та запропоновано напрями її вдосконалення, зокрема централізацію, цифровізацію, професіоналізацію та впровадження сучасних підходів ОМТ. Розроблено практичні рекомендації та методичні матеріали для впровадження в систему охорони здоров'я України.

Результати дослідження мають практичне значення для підвищення ефективності використання бюджетних коштів і покращення доступу населення до якісної медичної допомоги.

80. Коврегін Олексій Володимирович. Фармакогностичне вивчення трави та екстрактів зимолюбки зонтичної (Chimaphilla umbellata L.) для створення фітозасобів : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник І. М. Владимирова ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2025. 191 с.

Анотація

У дисертаційній роботі проведено комплексне фармакогностичне дослідження трави зимолюбки зонтичної (Chimaphila umbellata (L.)), спрямоване на вивчення її хімічного складу, фармакологічної активності та стандартизацію сировини з метою створення фітопрепаратів.

Встановлено, що рослина містить арбутин, флавоноїди, фенольні сполуки, дубильні речовини, органічні кислоти, терпеноїди та інші біологічно активні компоненти, які зумовлюють її антиоксидантну, протизапальну, антимікробну та нефропротекторну дію. За допомогою сучасних фізико-хімічних методів визначено якісний і кількісний склад основних груп сполук, а також діагностичні мікроскопічні ознаки сировини та вміст макро- і мікроелементів.

Обґрунтовано оптимальні умови екстрагування (50 % етанол) та розроблено рідкий екстракт, для якого визначено основні показники якості й

підходи до стандартизації. Фармакологічні дослідження підтвердили нефропротекторну та антиоксидантну активність екстракту, а також його дозозалежну цитотоксичність у клітинних моделях.

На основі отриманих результатів розроблено технологію отримання таблетованої форми препарату методом грануляції та підготовлено нормативно-технологічну документацію. Результати дослідження впроваджено в наукову та освітню практику профільних установ.

81. Крива Крістіна Володимирівна. Теоретичне та експериментальне обґрунтування розробки дентальної адгезивної плівки : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник О. А. Рубан ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2025. 209 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена розробці складу, технології, методів контролю якості та дослідженню властивостей дентальної адгезивної плівки з гідроксиапатитом кальцію (ГАК) та антимікробними активними фармацевтичними інгредієнтами для ремінералізації емалі, профілактики та лікування гіперестезії зубів, а також запобігання мікробній контамінації.

У роботі узагальнено сучасні підходи до профілактики та терапії захворювань твердих тканин зубів і обґрунтовано доцільність використання ГАК як біосумісного ремінералізуючого компонента. Досліджено фізико-хімічні властивості субстанції, вплив дисперсійного середовища на рівномірність розподілу частинок, а також підібрано оптимальні допоміжні речовини для створення плівкової матриці. Встановлено раціональний склад і технологію отримання плівки на основі полімерної основи з пластифікаторами та стабілізаторами, а також оптимальні концентрації антимікробних компонентів.

Проведено комплекс досліджень структурно-механічних, адгезійних, фізико-хімічних та мікробіологічних властивостей розробленої лікарської

форми, обґрунтовано технологічні параметри виробництва та методи контролю якості активних речовин у складі препарату. Визначено показники стабільності та доведено збереження фізико-хімічних і антимікробних властивостей у процесі зберігання протягом встановленого терміну.

У результаті розроблено стабільну та технологічно обґрунтовану дентальну адгезивну плівку комплексної дії, що поєднує ремінералізуючий та антимікробний ефекти, придатну для профілактики та лікування гіперестезії зубів і карієсу на ранніх стадіях.

82. Круглов Євген Михайлович. Розробка технології та стандартизація ліпосомальної форми очних крапель репаративної дії на основі пептидного комплексу : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник М. В. Буряк ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2025. 195 с.

Анотація

Дисертація присвячена розробці складу, технології виробництва та оцінці якості ліпосомальних очних крапель із репаративною та протизапальною дією на основі пептидного комплексу дермального походження.

У роботі проаналізовано сучасні підходи до лікування офтальмологічних захворювань, зокрема роль регуляторних пептидів та систем адресної доставки лікарських речовин. Обґрунтовано доцільність використання ліпосом як носіїв для підвищення біодоступності пептидів в умовах наявності очних бар'єрів.

Експериментально підібрано склад і оптимізовано технологію отримання препарату, що включає інкапсуляцію пептидного комплексу в ліпосоми, очищення, корекцію pH, стерильну фільтрацію та фасування. Встановлено ключові технологічні параметри (розмір ліпосом, умови гомогенізації, концентрації фосфатидилхоліну), що забезпечують ефективну інкапсуляцію та стабільність системи.

Розроблено підхід до управління ризиками та визначено критичні показники якості. Створено та валідовано аналітичні методики контролю

якості діючих речовин і готової лікарської форми (зокрема методи ВЕРХ), а також проведено дослідження стабільності препарату, що дозволило обґрунтувати термін зберігання 24 місяці при 2–8 °С.

Доклінічні дослідження підтвердили безпеку препарату та його фармакологічну активність: репаративну та протизапальну дію на моделі ушкодження рогівки, що проявляється прискоренням епітелізації та зменшенням запалення.

Узагальнено, розроблена ліпосомальна форма очних крапель є технологічно обґрунтованою, стабільною та перспективною для подальших клінічних досліджень.

83. Мішина Ірина Юріївна. Наукове обґрунтування безперервного професійного розвитку спеціалістів фармації на компетентнісній основі : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник М. В. Зарічкова ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2025. 394 с.

Анотація

У контексті реформування системи охорони здоров'я України, євроінтеграції, розвитку технологій та умов воєнного стану зростає значення безперервного професійного розвитку (БПР) спеціалістів фармації як інструменту підтримання та оновлення професійних компетентностей.

Водночас система БПР в Україні залишається недостатньо ефективною через фрагментарну нормативну базу, слабкий контроль якості освітніх заходів, обмежену узгодженість із потребами роботодавців та відсутність єдиної системи акредитації провайдерів.

Метою дослідження було вдосконалення системи БПР на основі компетентнісного підходу з урахуванням сучасних вимог професійної діяльності фармацевтів.

У межах роботи проаналізовано міжнародний і вітчизняний досвід БПР, визначено ключові компетентності для різних посад, досліджено зміни

професійної діяльності в умовах війни та цифровізації, а також розроблено інструменти для підвищення ефективності БПР, зокрема посадову інструкцію клінічного фармацевта, «карту посади» та систему оцінювання компетентностей. Окремо розглянуто інтеграцію концепції growth mindset у систему професійного розвитку.

Наукова новизна полягає у формуванні сучасних компетентнісних профілів фармацевтичних спеціалістів і розробці інструментів оцінювання та планування їхнього професійного розвитку.

Практичне значення роботи полягає у можливості впровадження запропонованих підходів та матеріалів у систему післядипломної освіти та практичну діяльність фармацевтичних установ.

84. Олефіренко Анна Олександрівна. Фармакогностичне вивчення трави лізіантусу Рассела (Lisianthus russellianus Hook.) : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник В. С. Кисличенко ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2025. 177 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена комплексному фармакогностичному дослідженню лізіантусу Рассела трьох сортів (Alissa 2 White, Borealis Apricot, Mariachi 2 Blue), вивченню їх хімічного складу, розробці лікарського рослинного засобу та підходів до стандартизації сировини й екстракту.

Методами хімічного аналізу, хроматографії (ПХ, ТШХ, ВЕРХ, ГХ/МС), спектрофотометрії та ААС встановлено широкий спектр біологічно активних речовин: амінокислоти, полісахариди, органічні та фенольні кислоти, флавоноїди, антоціани, іридоїди, сапоніни, стероли, пігменти, леткі та жирні кислоти, а також мінеральні елементи. Визначено їх якісний і кількісний склад у різних органах рослини та між сортами.

Показано, що найбільший вміст окремих груп БАР залежить від сорту та органа рослини; загалом сорт Borealis Apricot характеризується найвищим

сумарним вмістом біологічно активних речовин і запропонований як перспективна сировина, також можлива суміш сортів у рівних співвідношеннях.

Досліджено морфолого-анатомічні особливості сировини, визначено технологічні параметри екстракції та обґрунтовано оптимальний екстрагент (70 % етанол). Одержано густий екстракт, для якого встановлено склад БАР, мінеральний профіль, а також підтверджено наявність фенольних сполук і жирних кислот.

Екстракт характеризується низькою токсичністю та помірною антимікробною активністю. На основі отриманих результатів розроблено проєкти нормативної документації та запропоновано критерії стандартизації сировини і густого екстракту.

85. Опрошанска Тетяна Віталіївна. Теоретичне та експериментальне обґрунтування створення рослинних засобів для застосування у комплексній терапії запальних процесів опорно-рухового апарату : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра фармацевт. наук : 15.00.02 «Фармацевтична хімія та фармакогнозія» / Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2025. 416 с.

Анотація

Захворювання опорно-рухового апарату є однією з провідних причин інвалідності у світі, що зумовлює актуальність пошуку нових протизапальних, антиоксидантних і аналгетичних засобів рослинного походження. У межах дослідження відібрано перспективну рослинну сировину з родин гречкових, розових та айстрових (щавель, шипшина, родовик, лопух, череда), частина якої є нефармакопейною та потребує стандартизації.

Розроблено уніфікований алгоритм макро- та мікроскопічного аналізу коренів і кореневищ, що дозволяє прискорити ідентифікацію сировини та може бути використаний у фармакопейних монографіях і нормативній документації. Проведено порівняльні морфолого-анатомічні дослідження та систематизовано діагностичні ознаки лікарської рослинної сировини.

Досліджено хімічний склад рослинної сировини та створених фітозасобів. Встановлено профіль органічних кислот, фенольних сполук, амінокислот, летких компонентів та мінеральних елементів із використанням сучасних аналітичних методів (ГХ/МС, ВЕРХ тощо). Визначено маркерні сполуки для стандартизації. Показано наявність значного вмісту біологічно активних речовин з антиоксидантними властивостями.

Розроблено технології отримання монокомпонентних настойок, багатокомпонентного збору «Опорнофіт» та рідкого екстракту «Опорнофіт форте», оптимізовано умови екстракції та підтверджено стабільність препаратів. Проведено фармакологічні дослідження, які підтвердили антиоксидантну, протизапальну, антимікробну, діуретичну та гіпоурикемічну активність, а також аналгетичні властивості, особливо для комбінованих засобів.

Доведено відносну безпечність розроблених препаратів (низька токсичність). Найбільш виражену фармакологічну активність продемонстрував рідкий екстракт «Опорнофіт форте».

Результати дослідження використано для створення нормативної документації, патентування та апробації промислового виробництва. Отримані дані обґрунтовують перспективність використання розроблених рослинних засобів у комплексній терапії запальних захворювань опорно-рухового апарату.

86. Сліпцова Наталія Андріївна. Науково-практичні підходи до удосконалення фармацевтичної допомоги пацієнтам з орфанними захворюваннями за умов оцінки медичних технологій : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник В. М. Назаркіна ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2025. 285 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена удосконаленню фармацевтичної допомоги пацієнтам з орфанними захворюваннями з урахуванням їхнього високого медико-соціального навантаження та обмеженої доступності інноваційних лікарських засобів. Актуальність дослідження зумовлена недостатнім рівнем організації допомоги, фінансовими обмеженнями та відсутністю уніфікованих підходів до лікування таких пацієнтів.

У роботі проаналізовано міжнародний і національний досвід регулювання орфанних захворювань, питання доступності лікарських засобів і впровадження оцінки медичних технологій. Окремо розглянуто бульозний епідермоліз як модель рідкісного захворювання з високими потребами у мультидисциплінарному підході.

Методологічну основу становили системний, економічний, статистичний і соціологічний аналіз, а також методи оцінки медичних технологій та аналіз реальних даних. Досліджено стан фармацевтичного забезпечення, доступність лікарських засобів і перев'язувальних матеріалів, а також світовий ринок орфанних препаратів і державні закупівлі.

Додатково проведено опитування пацієнтів і лікарів для визначення основних медичних, соціальних та організаційних проблем і оцінки впливу захворювання на якість життя.

На основі отриманих результатів обґрунтовано напрями вдосконалення фармацевтичної допомоги та розроблено комплекс рекомендацій щодо покращення забезпечення пацієнтів з орфанними захворюваннями. Наукова новизна полягає у комплексному підході до оцінки фармацевтичної допомоги, а практичне значення — у впровадженні результатів у систему охорони здоров'я, діяльність пацієнтських організацій та освітній процес.

87. Яромій Мар'яна Вячеславівна. Розробка складу і технології м'якої лікарської форми з мангіферином : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник Н. П. Половко ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2025. 218 с.

Анотований бібліографічний покажчик

Анотація

Дисертаційна робота присвячена розробці складу, технології, методів контролю якості та дослідженню фармакотехнологічних і біологічних властивостей м'якого лікарського засобу противірусної дії на основі мангіферину та водного рідкого екстракту леспедези.

У роботі обґрунтовано актуальність створення вітчизняного рослинного препарату для місцевого лікування герпетичної інфекції, проаналізовано сучасний стан проблеми та перспективність застосування мангіферину й екстракту леспедези. Розроблено методологію досліджень, обґрунтовано вибір активних і допоміжних речовин та методів контролю якості.

Експериментально розроблено технологію отримання водного рідкого екстракту леспедези та гелю на його основі з мангіферином, визначено оптимальний склад і технологічні параметри виробництва. Розроблено й валідовано методи контролю якості, встановлено показники якості та термін придатності препарату.

За результатами фармакотехнологічних, мікробіологічних і фармакологічних досліджень підтверджено противірусну, антимікробну та протизапальну активність розробленого гелю, а також ефективне вивільнення діючих речовин. Технологію препарату апробовано у виробничих умовах, а результати дослідження впроваджено в науковий і освітній процес.

ДИСЕРТАЦІЇ, ЗАХИЩЕНІ У СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ВЧЕНИХ РАДАХ НАЦІОНАЛЬНОГО ФАРМАЦЕВТИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В 2026 РОЦІ

88. Бондарець Інна Русланівна. Розробка підходів та методик забезпечення якості імплантатів ін'єкційних на основі гіалуронової кислоти : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник В. А. Георгіянц ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2026. 162 с.

Анотація

Дисертаційну роботу присвячено розробленню комплексного підходу до забезпечення якості, безпечності та регуляторного супроводу ін'єкційних імплантатів на основі гіалуронової кислоти відповідно до сучасних європейських вимог щодо медичних виробів.

У роботі обґрунтовано актуальність дослідження, визначено його мету, завдання, наукову новизну та практичне значення. Проведено аналіз сучасного нормативно-правового забезпечення, міжнародних регуляторних вимог і наукових підходів до оцінки якості та безпечності медичних виробів. Розроблено методологію дослідження, що ґрунтується на ризик-орієнтованому підході, принципах належної виробничої практики та сучасних методах контролю якості.

У роботі виконано оцінку ризиків, обґрунтовано систему показників якості, проведено валідацію аналітичних методик і технологічного процесу виробництва, а також досліджено речовини, що екстрагуються та вимиваються з первинного пакування, із застосуванням сучасних аналітичних методів. Отримані результати підтвердили відповідність досліджуваного медичного виробу сучасним вимогам щодо якості та безпечності.

Наукова новизна полягає у розробленні та науковому обґрунтуванні комплексного підходу до проєктування, оцінки якості, валідації технологічного

процесу та підтвердження безпечності ін'єкційних імплантатів на основі гіалуронової кислоти відповідно до сучасних європейських регуляторних вимог. Практичне значення роботи полягає у можливості використання запропонованих підходів під час розроблення, виробництва та впровадження медичних виробів в Україні в умовах гармонізації національного законодавства із законодавством Європейського Союзу.

89. Верховод Вікторія Миколаївна. Розробка складу та технології таблеток з моркви посівної коренеплодів екстрактом густим та кверцетином : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник І. В. Ковалевська ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2026. 219 с.

Анотація

У дисертаційній роботі наведено теоретичне узагальнення та нове вирішення актуального науково-практичного завдання, що полягає в науковому обґрунтуванні, розробці, фармацевтичному аналізі та фармакологічному дослідженні нового комбінованого лікарського засобу у формі таблеток для профілактики та лікування атеросклерозу на основі кверцетину та густого екстракту коренеплодів моркви посівної.

На підставі аналізу сучасних літературних даних узагальнено відомості щодо патогенезу серцево-судинних захворювань, ролі оксидативного стресу у розвитку атеросклерозу, сучасних підходів до його фармакотерапії та перспектив використання природних біологічно активних речовин. Обґрунтовано доцільність застосування кверцетину та густого екстракту коренеплодів моркви посівної як активних фармацевтичних інгредієнтів нового комбінованого препарату.

Проведено маркетинговий аналіз гіполіпідемічних лікарських засобів, представлений на фармацевтичному ринку України, який засвідчив перспективність створення препарату рослинного походження з гіполіпідемічною та антиоксидантною дією.

Досліджено фізико-хімічні та фармакотехнологічні властивості кверцетину й густого екстракту коренеплодів моркви посівної. Для підвищення розчинності та біодоступності кверцетину розроблено тверді дисперсії з полівінілпіролідоном К-30, що забезпечують його аморфізацію та покращення фармакотехнологічних характеристик.

Науково обґрунтовано склад і технологію таблеток під умовною назвою «Кароцетин». Встановлено оптимальні умови їх виробництва методом прямого пресування, розроблено технологічну схему промислового виготовлення, а також методики контролю якості, кількісного визначення діючих речовин і мікробіологічного контролю. За результатами досліджень стабільності визначено рекомендований термін придатності препарату – 24 місяці.

Фармакологічними дослідженнями підтверджено виражену гіполіпідемічну активність розробленого препарату та встановлено умовнотерапевтичну дозу 200 мг/кг. Отримані результати свідчать про перспективність застосування препарату для профілактики та комплексного лікування атеросклерозу.

Практичну значущість роботи підтверджено впровадженням результатів у навчальний процес закладів вищої освіти та апробацією технології в умовах промислового виробництва. Наукову новизну підтверджено позитивним рішенням за заявкою на корисну модель щодо способу отримання твердих дисперсій кверцетину з полівінілпіролідоном К-30.

90. Власова Інна Костянтинівна. Фармакогностичне дослідження сировини та екстрактів журавлини великоплодої (Oxycoccus macrocarpus (Aiton) Pursh) для створення нових лікарських засобів : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник О. С. Кухтенко, О. М. Кошовий ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2026. 207 с.

Анотація

Анотований бібліографічний покажчик

Дисертаційна робота присвячена комплексному фармакогностичному дослідженню листя журавлини великоплодої (Oxycoccus macrocarpus (Aiton) Pursh) як перспективної лікарської рослинної сировини, обґрунтуванню його використання для одержання екстрактів і їх амінокислотно-модифікованих композицій, вивченню їх фітохімічного складу, біологічної активності та розробці підходів до стандартизації і створення нових лікарських засобів.

Проведено макро- та мікроскопічне дослідження листя і пагонів журавлини великоплодої та журавлини болотної, встановлено комплекс діагностичних ознак, необхідних для ідентифікації та контролю якості лікарської рослинної сировини. Визначено елементний склад надземних органів, встановлено домінування калію та кальцію і підтверджено відсутність небезпечних концентрацій токсичних елементів.

Уперше охарактеризовано фенольний профіль листя журавлини великоплодої та встановлено високий вміст фенольних сполук, флавоноїдів і гідроксикоричних кислот. Розроблено та оптимізовано технологію одержання сухого екстракту і його модифікації амінокислотами, визначено оптимальні умови екстракції. За допомогою сучасних хроматографічних і спектрофотометричних методів досліджено якісний та кількісний склад екстрактів і показано вплив амінокислотної модифікації на їх хімічний профіль.

Встановлено, що екстракти листя журавлини великоплодої проявляють виражену антимікробну активність щодо грампозитивних, грамнегативних бактерій та грибів роду Candida. У дослідженнях in vitro та in vivo підтверджено їх протизапальну активність, причому модифікація аргініном посилювала протизапальний ефект.

Дослідження гострої токсичності засвідчили безпечність екстрактів у досліджуваних дозах. На експериментальних моделях доведено їх гепатопротекторну, антиоксидантну та гіпоглікемічну активність. Найвищу ефективність продемонстрували композиції екстракту з аргініном і валіном,

які за окремими показниками не поступалися або перевищували дію препаратів порівняння.

Розроблено методики стандартизації листя журавлини великоплодої, сухого екстракту та екстракту, модифікованого аргініном, із визначенням основних показників якості, автентичності та кількісного вмісту біологічно активних речовин. Наукову новизну роботи підтверджено патентами України на винахід та корисну модель.

Розроблено нові пероральні лікарські форми з екстрактами журавлини великоплодої, отримані методом екструзійного 3D-друку. Встановлено оптимальний склад гелевої композиції, що забезпечує належні технологічні характеристики та швидку дезінтеграцію, що свідчить про перспективність використання цієї технології для створення лікарських засобів з негайним вивільненням.

91. Волохов Ігор Вікторович. Експериментальне дослідження фармацевтичної композиції на основі лівокарнітину для корекції наслідків фетоплацентарної недостатності : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник В. А. Рибак ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2026. 310 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена експериментальному обґрунтуванню фармакологічної активності фармацевтичної композиції на основі лівокарнітину як перспективного гравідопротекторного засобу для профілактики та корекції фетоплацентарної недостатності, індукованої пасивним тютюнопалінням.

Встановлено, що композиція проявляє виражені антигіпоксичні, антиоксидантні, кардіопротекторні та гравідопротекторні властивості, характеризується низькою токсичністю (V клас) і забезпечує ефективний захист фетоплацентарного комплексу. Її застосування сприяло нормалізації структури й функції плаценти, покращенню плацентарного стероїдогенезу,

зменшенню внутрішньоутробних втрат та підтриманню гормонального балансу у вагітних тварин.

Доведено, що застосування композиції під час вагітності запобігає негативним віддаленим наслідкам внутрішньоутробного впливу пасивного тютюнопаління, сприяючи збереженню соматостатевого розвитку, репродуктивної функції та морфофункціонального стану внутрішніх органів у потомства.

За сукупністю фармакологічних ефектів фармацевтична композиція на основі лівокарнітину в дозі 25 мг/кг не поступалася або перевищувала ефективність препарату порівняння кардонат у дозі 68 мг/кг.

Отримані результати експериментально обґрунтовують перспективність використання фармацевтичної композиції на основі лівокарнітину як ефективного засобу для профілактики та корекції фетоплацентарної недостатності та пов'язаних із нею порушень у матері й потомства.

92. Герасимець Ірина Ігорівна. Експериментальне обґрунтування антиоксидантних, протизапальних та органопротекторних властивостей екстрактів грибів рейши, майтаке, шиїтаке та хости ланцетолистої (Hosta lancifolia Engl.) : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра фармацевт. наук : 14.03.05 «Фармакологія» / Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2026. 477 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена експериментальному дослідженню антиоксидантних, протизапальних, гепатопротекторних, простатопротекторних та онкопротекторних властивостей екстрактів грибів рейши, майтаке, шиїтаке та екстракту листя хости ланцетолистої.

Встановлено, що досліджувані екстракти належать до практично нешкідливих речовин (V клас токсичності) та проявляють виражену антиоксидантну, мембраностабілізувальну й гепатопротекторну активність.

На моделях токсичного ураження печінки вони пригнічували процеси перекисного окиснення ліпідів, нормалізували показники антиоксидантної системи, зменшували прояви цитолітичного синдрому й запальної реакції, а також сприяли відновленню морфологічної структури печінки.

На моделі 1,2-диметилгідразинового канцерогенезу товстої кишки екстракти знижували інтенсивність оксидативного стресу, ендогенної інтоксикації та системного запалення, нормалізували показники антиоксидантного захисту й гуморального імунітету, а також пригнічували розвиток патологічних змін у товстій кишці та печінці. Найбільш виражений онкопротекторний ефект продемонстрував сухий екстракт грибів рейши.

Дослідження на моделі тестостерон-індукованої доброякісної гіперплазії передміхурової залози показали, що екстракти грибів зменшували гіперпластичні зміни, нормалізували гормональний баланс, біохімічні показники функціонального стану простати, пригнічували оксидативний стрес і запальний процес, покращували показники гуморального імунітету та сприяли відновленню морфологічної структури передміхурової залози. Найвищу ефективність продемонстрував екстракт грибів рейши.

Отримані результати експериментально підтверджують антиоксидантні, протизапальні, гепатопротекторні, простатопротекторні та онкопротекторні властивості досліджуваних екстрактів і обґрунтовують перспективність їх подальшого дослідження як основи для створення нових лікарських засобів і засобів комплексної профілактики та терапії захворювань печінки, доброякісної гіперплазії передміхурової залози та колоректального канцерогенезу.

93. Кононенко Тетяна Романівна. Експериментальне дослідження антиатерогенних і кардіопротекторних властивостей таблеток з моркви посівної коренеплодів екстрактом густим та кверцетином : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник Р. Ф.

Єрьоменко ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2026. 195 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена експериментальному дослідженню антиатерогенних і кардіопротекторних властивостей нового комбінованого лікарського засобу на основі густого екстракту коренеплодів моркви посівної (Daucus carota subsp. sativus L.) та кверцетину.

Актуальність дослідження зумовлена високою поширеністю серцево-судинних захворювань, провідною патогенетичною основою яких є атеросклероз, а також необхідністю створення нових ефективних і безпечних препаратів природного походження для його профілактики та лікування.

У дисертації узагальнено сучасні дані щодо патогенезу та фармакотерапії атеросклерозу й інфаркту міокарда, обґрунтовано вибір експериментальних моделей і методів дослідження, визначено оптимальний склад та умовно-терапевтичну дозу комбінованого препарату.

У результаті досліджень встановлено, що розроблений препарат проявляє виражені гіполіпідемічні, антиоксидантні, вазопротекторні, ендотеліопротекторні, антиатерогенні та кардіопротекторні властивості. Його застосування при експериментальному атеросклерозі сприяло нормалізації показників ліпідного обміну, зменшенню оксидативного стресу, покращенню функціонального стану ендотелію та зниженню морфологічних проявів ураження судин. На моделі експериментального інфаркту міокарда препарат забезпечував кардіопротекторний ефект, що проявлявся збереженням структурно-функціонального стану міокарда, нормалізацією енергетичного метаболізму, зменшенням рівнів кардіоспецифічних біомаркерів і підвищенням виживаності тварин.

Отримані результати обґрунтовують перспективність подальшої розробки комбінованого препарату як потенційного засобу для профілактики та фармакотерапії атеросклерозу та його серцево-судинних ускладнень.

Результати дисертаційної роботи впроваджено в навчальний процес закладів вищої освіти фармацевтичного та медичного профілю України.

94. Коптєлов Андрій Сергійович. Аналітичний супровід фармацевтичної розробки твердих лікарських форм з глюкозаміном і хондроїтином : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник Н. Ю. Бевз ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2026. 147 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена науковому обґрунтуванню складу, технології виробництва та аналітичного супроводу фармацевтичної розробки комбінованого лікарського засобу хондропротекторної дії на основі глюкозаміну сульфату, хондроїтину натрію сульфату, метилсульфонілметану, натрію гіалуронату та аскорбінової кислоти у формі порошку для приготування орального розчину і капсул.

У роботі обґрунтовано актуальність дослідження, визначено його мету, завдання, наукову новизну та практичне значення. Проведено аналіз сучасних підходів до фармакотерапії дегенеративно-дистрофічних захворювань суглобів, властивостей активних фармацевтичних інгредієнтів і принципів створення комбінованих хондропротекторних препаратів.

На основі комплексних фармацевтичних, технологічних та аналітичних досліджень обґрунтовано склад лікарського засобу, розроблено його лікарські форми, технологію виробництва, валідовано методики контролю якості та підтверджено стабільність препарату. Сформовано проєкт специфікації якості й обґрунтовано термін придатності.

Наукова новизна роботи полягає у розробленні науково обґрунтованого комбінованого лікарського засобу хондропротекторної дії, технології його виробництва та комплексу валідованих аналітичних методик для стандартизації.

Практичне значення роботи полягає у створенні технології виробництва, розробленні проєкту специфікації якості та впровадженні результатів досліджень у діяльність фармацевтичного підприємства й освітній процес закладів вищої освіти фармацевтичного профілю.

95. Мураль Дмитро Володимирович. Молекулярний дизайн сполук з протимікробною активністю на основі похідних тіазолідину : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник В. А. Георгіянц ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2026. 160 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена синтезу, структурній модифікації та комплексному дослідженню біологічної активності нових похідних 4-тіазолідинону як перспективних антимікробних агентів. Актуальність дослідження зумовлена глобальним поширенням антибіотикорезистентності, зокрема серед мультирезистентних патогенів групи ESKAPE, що визначає необхідність пошуку нових ефективних протимікробних сполук.

Об'єктом дослідження стали похідні 4-тіазолідинону — гетероциклічні сполуки з широким спектром біологічної активності та значним потенціалом для структурної модифікації. У роботі реалізовано підхід молекулярної гібридизації шляхом поєднання 4-тіазолідинонового ядра з нітрофурановим фармакофором, що дозволило одержати нові гібридні молекули з потенційно покращеними антимікробними властивостями.

У результаті дослідження синтезовано 96 нових сполук, структуру яких підтверджено сучасними фізико-хімічними методами (^{1}H та ^{13}C ЯМР-спектроскопія, LC–MS, ІЧ-спектроскопія). Проведено комплексне вивчення їхньої антимікробної активності щодо широкого спектра бактерій і грибів, включаючи клінічно значущі та мультирезистентні штами. Встановлено, що низка синтезованих похідних проявляє високу антимікробну активність, а

окремі сполуки характеризуються субмікромолярними значеннями мінімальної інгібувальної концентрації та високими терапевтичними індексами.

Найбільш перспективні сполуки продемонстрували виражену активність щодо грампозитивних і грамнегативних бактерій, а також патогенних грибів, зокрема Aspergillus niger та Candida albicans. Дослідження цитотоксичності засвідчили їхню достатню селективність стосовно мікроорганізмів.

Для з'ясування можливих механізмів дії проведено молекулярний докінг і моделювання молекулярної динаміки, які вказали на ймовірне інгібування бактеріального ферменту MurB. Крім того, за допомогою in silico-аналізу встановлено, що найбільш активні сполуки характеризуються сприятливими фармакокінетичними властивостями та відповідають основним критеріям лікоподібності.

Отримані результати свідчать, що синтезовані похідні 4-тіазолідинону є перспективними кандидатами для подальших доклінічних досліджень і можуть слугувати основою для створення нових антимікробних лікарських засобів.

96. Паливода Поліна Віталіївна. Розробка складу та технології гранул на основі лікарської рослинної сировини для комплексної фармакокорекції мастопатії : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник С. С. Зуйкіна ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2026. 236 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена науковому обґрунтуванню складу, технології виготовлення та методів контролю якості гранул із модифікованим вивільненням на основі фітоекстрактів для фармакокорекції мастопатії.

У роботі проведено аналіз сучасних підходів до лікування фіброзно-кістозної мастопатії, обґрунтовано перспективність використання рослинної сировини як джерела біологічно активних речовин та визначено науково-методологічні засади фармацевтичної розробки препарату.

Експериментально обґрунтовано склад і технологію гранул на основі сухих екстрактів рослинного походження, визначено оптимальні допоміжні речовини, розроблено методи контролю якості, умови пакування та зберігання. Підтверджено стабільність препарату «Фітогран-маст» протягом 27 місяців.

За результатами фармакологічних досліджень встановлено низьку токсичність, протизапальну активність та залежність ефективності препарату від складу й технологічних характеристик лікарської форми.

Отримані результати підтверджують перспективність створення вітчизняного фітопрепарату з модифікованим вивільненням для комплексної фармакокорекції мастопатії.

97. Тулуб Ірина Олександрівна. Фармакогностичне вивчення цинії витонченої (Zinnia elegans Jacq.) : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник Н. Є. Бурда ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2026. 145 с.

Анотація

Дисертаційна робота присвячена комплексному фармакогностичному дослідженню сировини цинії витонченої (суміш сортів Карусель та Рожевий бріліант), визначенню перспективного виду рослинної сировини, розробці лікарського рослинного засобу та параметрів його стандартизації.

Проведено аналіз літературних даних щодо ботанічних, хімічних і фармакологічних характеристик цинії витонченої, а також здійснено комплексне фітохімічне дослідження її трави, листя, квіток і стебел. Встановлено наявність основних груп біологічно активних речовин, зокрема поліфенольних сполук, флавоноїдів, гідроксикоричних кислот, антоціанів, полісахаридів, амінокислот, органічних кислот та мінеральних елементів.

За результатами досліджень визначено, що найбільш перспективною сировиною є трава цинії витонченої, розроблено спосіб одержання густого екстракту та визначено параметри його стандартизації. Встановлено

фармакологічну активність одержаного засобу, зокрема антиоксидантну, протизапальну та антимікробну дію.

Розроблено проєкти методів контролю якості на траву цинії витонченої та її густий екстракт, що підтверджує перспективність використання цієї рослини як джерела біологічно активних речовин для створення лікарських рослинних засобів.

98. Чуйкова Поліна Олександрівна. Експериментальне обґрунтування вибору лікарських препаратів системної термопротекторної дії для корекції теплової травми : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософії : 226 «Фармація, промислова фармація» / наук. керівник С. Ю. Штриголь ; Національний фармацевтичний університет, МОЗ України. Харків, 2026. 206 с.

Анотація

Дослідження присвячено експериментальному обґрунтуванню застосування інгібіторів циклооксигенази різної селективності для фармакологічної корекції гострої теплової травми. На розробленій моделі ГТТ у щурів встановлено, що найбільш вираженими термо- та органопротекторними властивостями характеризувався селективний інгібітор ЦОГ-2 целекоксиб.

Показано, що целекоксиб ефективно коригував прояви гіпертермії, запальної відповіді, оксидативного стресу, порушення гемостазу та функціональні розлади центральної нервової системи, серця, нирок і печінки. Його захисна дія перевищувала ефекти парацетамолу, який розглядається як альтернативний засіб за наявності протипоказань до застосування целекоксибу.

Отримані результати обґрунтовують перспективність використання целекоксибу як засобу патогенетично спрямованої профілактики та лікування наслідків гострої теплової травми. Результати дослідження впроваджено у науково-педагогічний процес закладів вищої медичної та фармацевтичної освіти України.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК ЗДОБУВАЧІВ

А
Алрікабі Абдулразак Яссір 1
Аль Саяснех Мохаммад 47
Андрієнко Наталія Володимирівна 13
Андрюшаєв Олексій Віталійович 65
Анісімова Марія Сергіївна 66
Артемова Катерина Олегівна 14
Асмолов Віталій Євгенійович 67

Б
Бабенко Михайло Миколайович 68
Бекетова Маргарита Сергіївна 2
Белікова Анастасія Геннадіївна 48
Бовсуновська Юлія Василівна 15
Богатирьова Олена Олегівна 69
Боднар Любов Анатоліївна 49
Бондаренко Ігор Сергійович 50
Бондарець Інна Русланівна 88
Борко Єлизавета Андріївна 16
Боцула Ірина Валеріївна 51
Бурбан Оксана Іванівна 3

В
Веля Марія Іванівна 17
Верховод Вікторія Миколаївна 89
Власова Інна Костянтинівна 90
Волкова Аліна Вікторівна 70
Волохов Ігор Вікторович 91

Г
Гаврилов Ігнат Олександрович 4
Герасимець Ірина Ігорівна 92
Гончаров Іван Володимирович 71
Горопашна Дарина Олександрівна 72
Грешко Юлія Ігорівна 73

Д
Давидова Ірина Олексіївна 74
Дейнека Аліна Сергіївна 18
Дейнека Аміна Сергіївна 75
Дембіцька Еліна Сергіївна 52
Духніч Надія Юріївна 76

Е
Ель Кайал Вассім Мохамад 19

Ж
Журенко Вікторія Віталіївна 20

З
Зеленські Вікторія Олексіївна 21

Злагода Вікторія Сергійовна 53
Зоценко Людмила Олексіївна 22
Зудова Євгенія Юріївна 23
Зупанець Ігор Володимирович 24

І

Ільїна Софія Костянтинівна 77
Іосипенко Олена Олександрівна 25

К

Кириченко Інна Володимирівна 26
Кисельова Катерина Євгенівна 78
Коба Тетяна Миколаївна 79
Коврегін Олексій Володимирович 80
Кононенко Тетяна Романівна 93
Коптєлов Андрій Сергійович 94
Котов Семен Андрійович 27
Крива Крістіна Володимирівна 81
Круглов Євген Михайлович 82

Л

Лебедь Сергій Олександрович 5
Леонтієв Богдан Станіславович 28
Ляденко Анна Василівна 54

М

Маслій Юлія Сергіївна 55
Маслов Олександр Юрійович 6
Матар Мазен Фаез 29
Матущак Марта Романівна 56
Мацюк Оксана Дмитрівна 30
Мішина Ірина Юріївна 83
Міщенко Марія Віталіївна 7
Мураль Дмитро Володимирович 95

Н

Науменко Любов Сергіївна 57
Нестерук Тетяна Миколаївна 31
Ноздріна Альміра Аббяссівна 58

О

Олефір Анастасія Ігорівна 59
Олефіренко Анна Олександрівна 84
Олєйнікова Наталія Вікторівна 32
Опрошанска Тетяна Віталіївна 85

П

Паливода Поліна Віталіївна 96
Підгайна Валентина Віталіївна 33
Погодіна Лала Іншаллахівна 8
Поліщук Юлія Миколаївна 34
Попова Тетяна Валеріївна 35
Посохова Ірина Юріївна 36

Р
Рудакова Ольга Володимирівна 37
С
Саррай Дургхам Халід Абед 38
Семенець Антон Павлович 39
Семенова Ксенія Миколаївна 40
Симоненко Наталія Анатоліївна 41
Сліпцова Наталія Андріївна 86
Соловйова Аліна Володимирівна 9
Соломінчук Тетяна Миколаївна 60
Суворов Максим Олександрович 61
Т
Танцура Євген Олександрович 42
Ткачук Оксана Миколаївна 10
Трутаєва Людмила Миколаївна 43
Тулуб Ірина Олександрівна 97
Тутук Володимир Володимирович 44
Х
Ханіна Наталія Вадимівна 45
Ч
Чайка Наталія Борисівна 11
Чернякова Валерія Олексіївна 62
Чуйкова Поліна Олександрівна 98
Ш
Шмалько Олександр Олександрович 63
Шпичак Аліна Олегівна 64
Я
Яковлєва Олена Юріївна 12
Яромій Мар'яна Вячеславівна 87
Ярошенко Аліна Олександрівна 46

ПОКАЖЧИК НАУКОВИХ КЕРІВНИКІВ І КОНСУЛЬТАНТІВ

А
Алмакаєв М. С. 40
Б
Бевз Н. Ю. 37, 62, 94
Бобрицька Л. О. 53
Бурда Н. Є. 34, 97
Буряк М. В. 82
В
Вишневська Л. І. 3, 10, 30, 59, 71, 78
Владимирова І. М. 80
Волкова А. В. 12, 58
Г
Георгіянц В. А. 15, 45, 60, 88, 95
Головченко О. С. 67
Гонтова Т. М. 27
Д
Деримедвідь Л. В. 72
Є
Єрьоменко Р. Ф. 93
Ж
Журавель І. О. 1, 18, 21, 38, 57, 75, 77
З
Зарічкова М. В. 83
Зуйкіна С. С. 96
К
Калюжная О. С. 9
Кисличенко В. С. 8, 22, 25, 50, 84
Кіреєв І. В. 51
Ковалевська І. В. 16, 89
Колісник С. В. 6
Кононенко Н. М. 52, 66
Корж Ю. В. 32
Котвіцька А. А. 61
Кошовий О. М. 11, 90
Кравченко Г. Б. 29
Кубарєва І. В. 2
Кухтенко Г. П. 35
Кухтенко О. С. 14, 33, 90
Л
Лебединець В. О. 20
М
Малоштан Л. М. 14, 33
Міщенко О. Я. 26, 73, 76

Н
Набока О. І. 69
Назаркіна В. М. 44, 79, 86
Немченко А. С. 5, 54
П
Панфілова Г. Л. 56
Перехода Л. О. 39
Половко Н. П. 31, 49, 87
Р
Рибак В. А. 91
Рубан О. А. 17, 24, 47, 65, 74, 81
С
Сагайдак-Нікітюк Р. В. 13
Северіна Г. І. 19
Сидоренко Л. В. 48
Ф
Філіпцова О. В. 42
Х
Хворост О. П. 23, 28, 36, 64
Ц
Цубанова Н. А. 43
Ш
Шпичак О. С. 41, 46
Штриголь С. Ю. 4, 7, 98

ПОКАЖЧИК ЗА СПЕЦІАЛЬНОСТЯМИ

226 «Фармація, промислова фармація»

Алрікабі Абдулразак Яссір 1
Аль Саяснех Мохаммад 47
Андрієнко Наталія Володимирівна 13
Андрюшаєв Олексій Віталійович 65
Анісімова Марія Сергіївна 66
Артемова Катерина Олегівна 14
Асмолов Віталій Євгенійович 67
Бекетова Маргарита Сергіївна 2
Белікова Анастасія Геннадіївна 48
Бовсуновська Юлія Василівна 15
Богатирьова Олена Олегівна 69
Боднар Любов Анатоліївна 49
Бондаренко Ігор Сергійович 50
Бондарець Інна Русланівна 88
Борко Єлизавета Андріївна 16
Боцула Ірина Валеріївна 51
Бурбан Оксана Іванівна 3
Веля Марія Іванівна 17
Верховод Вікторія Миколаївна 89
Власова Інна Костянтинівна 90
Волохов Ігор Вікторович 91
Гаврилов Ігнат Олександрович 4
Гончаров Іван Володимирович 71
Горопашна Дарина Олександрівна 72
Грешко Юлія Ігорівна 73
Давидова Ірина Олексіївна 74
Дейнека Аліна Сергіївна 18
Дейнека Аміна Сергіївна 75
Дембіцька Еліна Сергіївна 52
Духніч Надія Юріївна 76
Ель Кайал Вассім Мохамад 19
Журенко Вікторія Віталіївна 20
Зеленські Вікторія Олексіївна 21
Злагода Вікторія Сергійовна 53
Зоценко Людмила Олексіївна 22
Зудова Євгенія Юріївна 23
Зупанець Ігор Володимирович 24
Ільїна Софія Костянтинівна 77
Іосипенко Олена Олександрівна 25
Кириченко Інна Володимирівна 26
Кисельова Катерина Євгенівна 78
Коба Тетяна Миколаївна 79
Коврегін Олексій Володимирович 80
Кононенко Тетяна Романівна 93
Коптєлов Андрій Сергійович 94

Котов Семен Андрійович 27
Крива Крістіна Володимирівна 81
Круглов Євген Михайлович 82
Лебедь Сергій Олександрович 5
Леонтієв Богдан Станіславович 28
Ляденко Анна Василівна 54
Маслов Олександр Юрійович 6
Матар Мазен Фаез 29
Матущак Марта Романівна 56
Мацюк Оксана Дмитрівна 30
Мішина Ірина Юріївна 83
Міщенко Марія Віталіївна 7
Мураль Дмитро Володимирович 95
Науменко Любов Сергіївна 57
Нестерук Тетяна Миколаївна 31
Ноздріна Альміра Аббяссівна 58
Олефір Анастасія Ігорівна 59
Олефіренко Анна Олександрівна 84
Олєйнікова Наталія Вікторівна 32
Паливода Поліна Віталіївна 96
Підгайна Валентина Віталіївна 33
Погодіна Лала Іншаллахівна 8
Поліщук Юлія Миколаївна 34
Попова Тетяна Валеріївна 35
Посохова Ірина Юріївна 36
Рудакова Ольга Володимирівна 37
Саррай Дургхам Халід Абед 38
Семенець Антон Павлович 39
Семенова Ксенія Миколаївна 40
Симоненко Наталія Анатоліївна 41
Сліпцова Наталія Андріївна 86
Соловйова Аліна Володимирівна 9
Соломінчук Тетяна Миколаївна 60
Суворов Максим Олександрович 61
Танцура Євген Олександрович 42
Ткачук Оксана Миколаївна 10
Трутаєва Людмила Миколаївна 43
Тулуб Ірина Олександрівна 97
Тутук Володимир Володимирович 44
Ханіна Наталія Вадимівна 45
Чайка Наталія Борисівна 11
Чернякова Валерія Олексіївна 62
Чуйкова Поліна Олександрівна 98
Шпичак Аліна Олегівна 64
Яковлєва Олена Юріївна 12
Яромій Мар’яна Вячеславівна 87
Ярошенко Аліна Олександрівна 46

15.00.01 «Технологія ліків, організація фармацевтичної справи та судова фармація»

Бабенко Михайло Миколайович 68
Волкова Аліна Вікторівна 70
Маслій Юлія Сергіївна 55
Шмалько Олександр Олександрович 63

15.00.02 «Фармацевтична хімія та фармакогнозія»

Опрошанска Тетяна Віталіївна 85

14.03.05 «Фармакологія»

Герасимець Ірина Ігорівна 92

ПОКАЖЧИК НАЗВ ДИСЕРТАЦІЙ

А

Аналітичне забезпечення фармацевтичної розробки рослинного засобу антиалергічної дії 27

Аналітичний супровід фармацевтичної розробки твердих лікарських форм з глюкозаміном і хондроїтином 94

В

Вивчення гепатопротекторної дії полікомпонентного засобу Панкрео-Плант за умов патології печінки різного генезу 43

Вивчення і контроль чинників варіювання для тесту розчинення для твердих дозованих препаратів 67

Д

Дослідження антиалергічних та імуномодулюючих властивостей комбінованого рослинного засобу Десенфіт 52

Дослідження антидіабетичної дії екстрактів мучниці звичайної (arctostaphylos uva-ursi) з додаванням амінокислот 29

Дослідження з оптимізації застосування лікарської рослинної сировини у виготовленні лікарських засобів 10

Дослідження з розробки самоемульгувальних композицій важкорозчинних лікарських речовин на прикладі симвастатину 49

Дослідження з розробки складу та технології лікарських препаратів на основі екстрактів в умовах аптек 30

Е

Експериментальне дослідження антиатерогенних і кардіопротекторних властивостей таблеток з моркви посівної коренеплодів екстрактом густим та кверцетином 93

Експериментальне дослідження ефективності протиепілептичних препаратів у лікуванні судом у мишей з корнеальним кіндінгом на тлі потенційної модуляції ферментів системи цитохрому Р450 42

Експериментальне дослідження нових похідних тіазолідину як потенційних протисудомних препаратів 7

Експериментальне дослідження нових похідних 1,2,3-триазоло-1,4-бензодіазепінів як потенційних протитривожних засобів 51

Експериментальне дослідження протизапальних властивостей сухих екстрактів лаванди вузьколистої (Lavandula angustifolia Mill.) 69

Експериментальне дослідження психотропних властивостей нового нонапептиду – фрагмента нейропептиду Y 4

Експериментальне дослідження фармакологічних властивостей екстракту з трави маруни дівочої 26

Експериментальне дослідження фармацевтичної композиції на основі лівокарнітину для корекції наслідків фетоплацентарної недостатності 91

Експериментальне обгрунтування використання крему на основі верби білої та цинку для профілактики та лікування алергодерматозів 33

Експериментальне обґрунтування антиоксидантних, протизапальних та органопротекторних властивостей екстрактів грибів рейши, майтаке, шиїтаке та хости ланцетолистої (Hosta lancifolia Engl.) 92

Експериментальне обґрунтування вибору лікарських препаратів системної термопротекторної дії для корекції теплової травми 98

Експериментальне обґрунтування застосування фітокомпозиції на основі сухого екстракту з листя журавлини для лікування метаболічного синдрому та цукрового діабету 2 типу 66

І

Імплементація принципів «зеленої хімії» у розробку промислової технології синтезу АФІ похідних 4,5-дигідро-1Н-імідазолу 60

М

Методологічні та прикладні засади формування соціально ефективної системи фармацевтичного забезпечення населення 70

Методологія публічного управління та регулювання у фармації за умов впровадження оцінки медичних технологій в Україні 68

Молекулярне моделювання та синтез біологічно активних речовин ноотропної дії в ряду похідних 4-R-1-бензилпіролідин-2-ону 39

Молекулярний дизайн сполук з протимікробною активністю на основі похідних тіазолідину 95

Н

Наукове обґрунтування безперервного професійного розвитку спеціалістів фармації на компетентнісній основі 83

Наукове обґрунтування соціально-економічних підходів до вдосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію 32

Науково-експериментальні підходи до визначення біодоступності важкорозчинних речовин на прикладі кверцетину 45

Науково-методичні підходи до підвищення доступності фармацевтичної допомоги пацієнтам з рідкісними метаболічними захворюваннями 44

Науково-практичне обгрунтування соціально-фармацевтичної складової паліативної допомоги дітям 2

Науково-практичні засади забезпечення доступності лікарських засобів для пацієнтів з розладами психіки за урядовими програмами в Україні 54

Науково-практичні підходи до удосконалення системи управління трудовим колективом аптечного закладу 13

Науково-практичні підходи до удосконалення фармацевтичної допомоги пацієнтам з орфанними захворюваннями за умов оцінки медичних технологій 86

Науково-практичні підходи до формування моделі бренду освітньої послуги фармацевтичного закладу вищої освіти 12

Науково-практичні підходи оцінки ефективності витрат на застосування антинеопластичних засобів для лікування хворих на гормонозалежний рак молочної залози 73

Науково-практичні підходи щодо підвищення якості і доступності регуляторних послуг у сфері обігу лікарських засобів 61

О

Обґрунтування доцільності застосування сухого екстракту з пагонів верби сахалінської в якості венотропного засобу 14

Р

Розробка методик контролю якості назальних розчинів та спреїв, виготовлених в аптеках 62

Розробка методик одночасного визначення енісаміуму йодиду, тілорону дигідрохлориду та морфолінію тіазотату у навколишньому середовищі 48

Розробка методології впровадження системи екологічного менеджменту на вітчизняних фармацевтичних підприємствах 20
Розробка організаційно-економічних підходів до підвищення ефективності фармацевтичного забезпечення хворих на лімфогранулематоз в Україні 56
Розробка підходів та методик забезпечення якості імплантатів ін'єкційних на основі гіалуронової кислоти 88
Розробка складу, технології і дослідження лікувальних олівців з олійним екстрактом фітокомпозиції антимікробної, протизапальної та репаративної дії 31
Розробка складу і технології комбінованого гелю для терапії променевих уражень шкіри 3
Розробка складу і технології лікарського препарату у формі крему для лікування інфекційно-запальних дерматологічних захворювань 78
Розробка складу і технології м'якої лікарської форми з екстрактом маруни дівочої 17
Розробка складу і технології м'якої лікарської форми з мангіферином 87
Розробка складу та стандартизація технології комбінованого інєкційного препарату з гіалуроновою кислотою 40
Розробка складу та технології гелю для лікування інсекторної алергії 35
Розробка складу та технології гранул на основі лікарської рослинної сировини для комплексної фармакокорекції мастопатії 96
Розробка складу та технології капсул для лікування захворювань серцево-судинної системи 53
Розробка складу та технології комплексного засобу з пробіотиком для лікування дерматологічних захворювань 9
Розробка складу та технології лікарського препарату протизапальної дії у формі трансдермальної терапевтичної системи 59
Розробка складу та технології ректального лікарського засобу з густим екстрактом моркви посівної 47
Розробка складу та технології супозиторіїв ректальних з діосміном та гесперидином 16
Розробка складу та технології таблеток з моркви посівної коренеплодів екстрактом густим та кверцетином 89
Розробка складу та технології таблеток кардіопротекторної дії на основі пастернаку посівного трави екстракту густого 41
Розробка складу та технології таблеток кардіопротекторної та мембраностабілізувальної дії на основі калини звичайної плодів екстракту рідкого 46
Розробка складу та технології таблеток на основі листя Аїру звичайного 65
Розробка складу та технології таблеток сублінгвальних з L-триптофаном та гліцином 74
Розробка складу та технології твердого мила для лікування та профілактики загострення псоріазу 71
Розробка та стандартизація комбінованого лікарського засобу для фармакологічної корекції алкогольної інтоксикації 37
Розробка технології та стандартизація ліпосомальної форми очних крапель репаративної дії на основі пептидного комплексу 82
Розробка технології таблеток з парацетамолом комбінованого складу 24

С

Синтез, фізико-хімічні та фармакологічні властивості арил-(алкіл)амідів (2,4-діоксо-/2-тіо-4-оксо)-хіназолін-3-іл)оцтових кислот 19
Соціально-економічні підходи до оптимізації фармацевтичного забезпечення хворих на вірусні гепатити 58

Стандартизація підходів до синтезу субстанції Еноксапарину натрію 15

Т

Теоретичне та експериментальне обґрунтування розробки дентальної адгезивної плівки 81
Теоретичне та експериментальне обґрунтування складу і технології стоматологічних лікарських засобів у формі гелю та лікувальної жувальної гумки 55
Теоретичне та експериментальне обґрунтування створення рослинних засобів для застосування у комплексній терапії запальних процесів опорно-рухового апарату 85
Теоретичне та експериментальне обґрунтування фармацевтичної розробки лікарських препаратів для комплексної терапії хронічного неспецифічного виразкового коліту 63
Теоретичне та фітохімічне обґрунтування створення антигіпертензивного збору 23

У

Удосконалення публічних закупівель лікарських засобів та медичних виробів за умов впровадження оцінки медичних технологій в Україні 79
Удосконалення сучасних підходів до протидії та боротьби з обігом фальсифікованих лікарських засобів в Україні 5

Ф

Фармакогностичне вивчення кабачків (Cucurbita pepo subsp. pepo L.) 25
Фармакогностичне вивчення космеї двічіперистої (Cosmos bipinnatus Cav.) 75
Фармакогностичне вивчення матіоли дворогої (Matthiola bicornis (Sibth. & Sm.) DC.) 21
Фармакогностичне вивчення мірабілісу ялапа (Mirabilis yalapa L.) 38
Фармакогностичне вивчення обліпихи крушиноподібної (Hippophaë rhamnoides L.) 57
Фармакогностичне вивчення плодів калини звичайної як перспективного джерела лікарської рослинної сировини 28
Фармакогностичне вивчення рейнутрії сахалінської (Reynoutria sachalinensis (F. Schmidt) Nakai) 1
Фармакогностичне вивчення ротиків садових (Antirrhinum majus L.) 77
Фармакогностичне вивчення тимофіївки лучної (Phleum pratense L.) 50
Фармакогностичне вивчення трави лізіантусу Рассела (Lisianthus russellianus Hook.) 84
Фармакогностичне вивчення трави та екстрактів зимолюбки зонтичної (Chimaphilla umbellata L.) для створення фітозасобів 80
Фармакогностичне вивчення целозії гребінчастої (Celosia cristata (L.) Kuntze) 18
Фармакогностичне вивчення цинії витонченої (Zinnia elegans Jacq.) 97
Фармакогностичне дослідження вітчизняних представників родини лаврові як перспективних джерел лікарської рослинної сировини 36
Фармакогностичне дослідження вітчизняної сировини представників роду Цетрарія 64
Фармакогностичне дослідження ліхнісу корончатого (Lychnis coronaria (L.) Murray ex Desr.) 34
Фармакогностичне дослідження сировини та екстрактів журавлини великоплодої (Oxycoccus macrocarpus (Aiton) Pursh) для створення нових лікарських засобів 90
Фармакогностичне дослідження хвилівнику звичайного (Aristolochia clematitis, L.) 8
Фармакологічне дослідження протизапальних, кардіопротекторних та нейротропних властивостей нативного та модифікованого L- аргініном екстрактів пагонів малини (Rubus idaeus L.) 72
Фармакологічне обґрунтування застосування полікомпонентної фармацевтичної композиції для корекції метаболічного синдрому 76
Фармацевтичне вивчення представників роду Elsholtzia 22

Фітохімічне вивчення листя мучниці звичайної та створення на їх основі нових лікарських засобів	11
Фітохімічне вивчення та стандартизація лікарських засобів антиоксидантної дії з листя зеленого чаю	6

ДИСЕРТАЦІЇ, ЗАХИЩЕНІ У СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ВЧЕНИХ РАДАХ НАЦІОНАЛЬНОГО ФАРМАЦЕВТИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ У 2022–2026 РР.

Науково-допоміжний анотований бібліографічний покажчик

За редакцією проф. О. А. Рубан

Укладачі: Н. Б. Гавриш, І. А. Щетініна